

PATRUKE

Žmonės ateikite pas mane

o meikite dirbus ant visados.

Per ilgus metus nuolatino gydymo nuog patrickimo žmonės visose apygardose Pennsylvanijos paraf mane parsiungu specialistai. Aš gydu be pelio ir pavojingos operacijos. (Išgydymai juo nepriversti yra nešioti dirų.)

Ištrynėkite pirma teisybę. Darsinokite pirmąsią, ką kalbu tai yra teisybę. Darsinokite, juog aš turin didžiausią praktiką visam mieste, gydyne visokių ligų o ir rupturos, pažal naujausio išradimo, o teipi ir visokias užsienietis ligas. Gyduu Chemic Elektro spausbu. Ištrynėkiti, juog aš išgydau viską, ką jums prižad. Darsinokite, juog koznas iš daugelio tūkstančių per mane išgydytu ligoniu rancia už mane kaip už geriausią gydytoju kulo. Pertai sakau, ištrynėkite, nesidinkit atskalbėti. Juog aš turin kurtis neuoranta mano gydymo, nes reikale kreiptis pas mane, o užtikrinu jums išgydyma juog ligose.

Išgydymu ligoniu yra geriausias davadu. Jeigu netikit, tai rasykite pas sekancius:

Gowen Davis, iš Taylor (Scranton, Pa.) kalba: Dr. O'Malley išgydė mane iš kulo kelis metus atgal ir nuo to laiko omi sveikai sveikas.

John E. Boran, mašinistas ant D. & H. R. R., 240 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa., išgydytas.

Edward Dennis, mašinistas, Shawnee Ave. ir Plymouth St., Plymouth, Pa., išgydytas.

Samuel Popky, plumbas ir klekuris, 170 Haxle St., Wilkes-Barre, Pa., išgydytas.

Reuben Greenwalt, bossas Buttonwood brakerio, Breelau, Pa., išgydytas.

Wm. Daley, Hotel, Main St., Plymouth, Pa., išgydytas.

Thos. Curry, angleiskis, Plank Road, Plains, Pa., išgydytas ir jo du vaikai.

Ukinkino pati ir du sūnus išgydyti. Mrs. John Hoover, Truckville, Pa. kalba: Prieš keturias metus kentėjau ant rupturos, per ką negalėjau dirbti nieko namie, ne ant farmos. Dr. O'Malley mane išgydė kaip ir mano sūnų ir, ir metus anuo, pavėdij metę. Vėgaliu staigri gydyne daktaro O'Malley's išgylymo mūs'.

Pasikalbėjimas ir roda dykai. Mokestis nebrangi. Ant išmokesties galite gauti. Ant pareikalavimo atsiųsiau knygetę su aprašaciu apie rupturą DYKAL už 2c marke, parasyk kokią nori, ar apie Rupturą, ar Verikosele.

158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Šitame ofise kalbasi lietuviskai ir leiskitai ir kur visas gromatas adresavokit.

ANTRAS OFIS: 124 Washington Ave., Scranton, Pa. (priešais Cornell Nnamo).

Pradome pasakyti, kokiam laikraštyje mateli šis aprašinimas.

Dr. O'Malley

Specialistas

158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Šitame ofise kalbasi lietuviskai ir leiskitai ir kur visas gromatas adresavokit.

ANTRAS OFIS: 124 Washington Ave., Scranton, Pa. (priešais Cornell Nnamo).

Pradome pasakyti, kokiam laikraštyje mateli šis aprašinimas.

158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Šitame ofise kalbasi lietuviskai ir leiskitai ir kur visas gromatas adresavokit.

ANTRAS OFIS: 124 Washington Ave., Scranton, Pa. (priešais Cornell Nnamo).

Pradome pasakyti, kokiam laikraštyje mateli šis aprašinimas.

158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Šitame ofise kalbasi lietuviskai ir leiskitai ir kur visas gromatas adresavokit.

ANTRAS OFIS: 124 Washington Ave., Scranton, Pa. (priešais Cornell Nnamo).

Pradome pasakyti, kokiam laikraštyje mateli šis aprašinimas.

158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Šitame ofise kalbasi lietuviskai ir leiskitai ir kur visas gromatas adresavokit.

ANTRAS OFIS: 124 Washington Ave., Scranton, Pa. (priešais Cornell Nnamo).

Pradome pasakyti, kokiam laikraštyje mateli šis aprašinimas.

158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Sūda, ir mainierius pastatė tokiame padėjime, kad gali padaryti kontraktus su savininkais. Pirmu darbininkai turėdavo priimti, ką savininkai iš valnos valios mokoje, nieko negalėjo permainyti arba atsiekti, pakol atėjo mainierij unija pagelbon. Jei ir toliau apeis unija, tai nėra nei mažiausio abejojimo, juog anie senovės laikai vėl sugrįš. Savininkai laukia, pakol persitikrīs, juog unija kietose anglyse gana susilpnėjusi, kad negalėtų priešais stengtis, o tada privers mainierius priimti sumažintas algas, nes jie, be unijos, nieko negalės padaryti. Yra augstas laikas mūsų žmonės išpāniti pavojų ir glaumties prie unijos, užimokėti savo mokesčius ir rūpintis, idant ir visi kiti jų pažįstami mainieriai teip pat daryt.

Dantų skaudėjimas, gelimas strienose, peršalimo skandėjimai, persitraukimai, nusigrendimai, reumatizmas, ir tt. Žmonės sako, kad tu nieks teip nepagalba, kaip garsus pasulėję anker Pain Expell'is. Jis rūpestingai pritaistas, idant greit gėlbėtų. 25c ir 50c.

Kiekvienas septintas. Apmislydami faktą, juog ant kiekvieno septinto mirties palaidijimo šentlo sauslėje (džiova) yra paduota mirties priežastimi, reikta stebėti, kodėl visuomenė teip menk tepaiso ant šio baisios ligos. Gydytojai tvirtina, kad be abejo galima sauslėje išgydyti, jei laiku pradėta gydyti. Kokie tad pirmi ligos ženklai? Visada per-

Pajėskojimai. Pajėskam savo brolio Jono Muleikos, 17 metų kaip Amerikoje, 9 metai kaip išsiskyrėm; paeina iš Suvalkų gub., Vladislavos par., Lukšij kaime. Meldū ar jis ar kitas teip atsiskaikia ant adreso: J. Parčevski, Box 225, McKees Rocks, Pa.

Lietuviška Budavojimo ir skolinio Banka

Čarteriuota Gruodžio 11 d. 1902 m.

Priima pinigų ant 4 proc. ant metų ir šiunčia pinigų į Lietuvą pigiau ne kaip per pachtą arba per kitas bankas. Adresuokite šep: 2124 Sarah str., Pittsburg, Pa.

Jonas Urlikas Prezidentas. Baltus Vaisnoras kasierius. Kun. Jonas Skutkaitis Sekretorius.

SZVENTAS RASZTAS

ARBA

BIBLIJA

NAUJO INSTATYMO

parduodam

po \$1.50 be apdarų

po \$2.00 su apdarais

po \$2.50 su zalatytai apdarais

Adresas: REV. S. PAUTIENIUS, MAHANOY CITY, PA.

Tomasa V. Aligmanov 5 tomai, apdaryti	50c.	37 Lemano Išvokars. vertinas Gerudo	50c.
16 Laiklė iš kelionos po Palestina (su pavaisk.)	\$1.50	" " " " " " " " " " " "	70c
17 Jonkasa Kerklynas elna Lietuvos padintų	25c.	39 Raskvedas senovitos istorijos, kun. A. Milnko	40c.
18 Novonos prie Viepkaites Jezuus ir Panos Marijos, ir Šventųjų Dievo, pusl. 216	50c.	40 Vieniobė ar separatizmas	25c.
Žmogus vienbei sutveta, talgi vienkimė	50c.	Z nad Biruty	15c.
Validimielius. apyska	10c.	Filotes, arba kelias į maldingų gyvenimū	50c.
Pirmaels A. L. K. Kongressas	15c.	Baltas karžygis	60c.
Kova ties Žalgiriais, istoriska drama	15c.	Socialistais klausimas XIX amžiuje	10c.
22 Amerika Pirsyje, komedija trijuose aktuose paraše Keturakis, pusl. 43	10c.	Panokslai be knigo, Gerudo	1 00
23 Apie Sunaudojimū vandenį, par. Seemas, pusl. 99	25c.	" " " " " " " " " " " "	1 95
24 Dailybė arba patarmės staliorkams 104 pusl. paraše Antanas Daikdis.	20c.	Pradžia ir išpildijimas Katalikų Tikėjime, Vyrskupo M. Valančiaus	1 00
25 Glos Litwinów do miodel generaciy magnatów, obywteloi i szlachty na Litwie, 32 pusl. 10c.	10c.	Mūsų socialistai	10c.
26 Apeakymas Kelionas į Palestinos žemę p. 318 60c.	\$1	Šajjoro Vuovis, apyska	15c.
27 Davakų Knayza' 694 pusl.	50c.	Kalp Bulgarij laivų įeigo	20c.
" " " " " " " " " " " "	\$1.00	Liturgija R. K. B. strumplama	80c.
28 Gyvenimas Šv. Marijos Panos pusi: 112	20c.	Vadovas E. " " " " " " " " " " " "	20c.
29 Balas Amerikioj Lietuvių į Tėvą Šv. Leoną XIII ir gyvenimai dviejų diatijų Dievo tarng Lietuvos: Kun. Andrius Rudomins, Jezuus ir Kunigalkšio Merkalo Giedralis, Žemalčių Vykupo, pusl. 30	10c.	Gyvenimas P. Marijos	25c.
30 Antanukas, apyska	10c.	Keletas žodžių apie Štapieliaus Mūkon V. Že.	50c.
		Novonos prie Druosies Šv.	10c.

Aukos

Lietuvių Seseru klōstoriui.

Iš Albany, N. Y.

Bernatavičia Ignas	3.00
Bernatavičia Antanas	1.00
Bernatavičiukė Ona	1.00
Paldauskaitė Agnieška	1.00
Jakaitis Apolinaras	1.00
Žiūnitis Apolinaras	1.00
Bernatavičia Antanas	1.00
Kaklauskas Jurgis	1.00
Bernatavičius Petras	1.00
Grigaičiukė Anasztazija	1.00
Leckėniskis Kazys	1.00
Grigaitienė Ona	1.00
Rainys Vincas	1.00
Zabarauskas Jurgis	1.00
Dereška Mateušas	1.00
Vaškiaivičius Antanas	1.00
Grigalunas Pranas	1.00
Prekša Adomas	1.00
Prekša Laurynas	1.00
Prekša Antanas	1.00
Jančys Juozas	1.00
Jančys Martynas	1.00
Jakaitis Kazys	1.00
Sūnsiūtė Katarina	1.00
Švilpa Mateušas	1.00
Vildžiūnas Jonas	1.00
Švilpa Povilas	1.00
Gaidžiūnas Povilas	1.00
Matulaičiūtė Morta	1.00
Nevidomskaitė Ona	1.00
Imbrozas Juozas	1.00
Urbanavičia Petras	1.00
Urbaitis Pranas	1.00
Raišelis Jonas	1.00
Sulca Justinas	1.00

Po 50c.: Grigaitis Adolpas, Grigalunas Vincas, Snicerienė Liudvika.

Viso \$38.50.

Iš Troy, N. Y.

Mikalaukienė Marė	1.00
Vaiukus Juozas	1.00
Pakausiukė Cecilija	1.00
Bendoraitis Jonas	1.00
Vaičiunas Vincas	1.00
Navickas Pranas	2.00
Užkuraitis Antanas	5.00
Solkus Ignas	1.00
Matulaitis Petras	1.00
Marsalka Kazys	1.00

Po 50c.: Valiukus Mateušas, Dzenkauskas Vincas, Karaliauskas Vincas, Skridulis Motiejus, Martišiūtė Marė, Varanavičius Juozas, Asoldas Pilypas, Sobota Stanislaw, Kostaitis Jonas.

Viso \$19.50.

Iš Hoosick Falls.

Paškauskas Vincas	1.00
Jačauskas Juozas	1.00
Domeika Juozas	1.00
Simaitis Antanas	2.00
Griškiavičius Martynas	1.00
Orintas Mateušas	1.00
Kundrotas Aleksandras	1.00
Zarumba Andrius	1.00
Bogdanowicz Wladyslaw	1.00
Vikičiatis Simanas	1.00
Lioplys Antanas	1.00
Bondziavičia Juozas	1.00
Bondziavičia Augustina	1.00
Kochliauskas Antanas	1.00
Kasparaitis Jurgis	1.00
Maksimowicz Adam	1.00
Gradowski K. imierz	1.00
Šimonaitis J. as	1.00
Szuka Jozef	1.00
Radevics Felks	1.00
Szuka Wincojty	1.00
Nowak Stanislaw	1.00
Konpa Jozef	1.00
Skrzydewski Franciszek	1.00
Szuka Jan	1.00
Slabowski Julian	1.00
Motogabys Tadeušas	1.00
Pavasaris Jonas	1.00
Byliski Adam	1.00
Kruk Jozef	1.00
Bączek Tomasz	1.00
Tevelis Motiejus	1.00
Vernauskas Antanas	1.00
Jackauskis Ignas	1.00

Slapikas Antanas	1.00
Sutkevičia Jonas	1.00
Kasinulis Juozas	1.00
Halaburda Juozas	1.00
Halaburda Vladas	1.00
Domeika Antanas	1.00
Kaunas Juozas	1.00
Jakaitis Pranas	1.00
Austrickis Juozas	1.00
Kaukas Pijus	1.00
Bartiniukis Izidorius	1.00
Jakaitis Feliksas	1.00
Bartiniukis Pranas	1.00
Razdewicz Franciszek	1.00
Niewicz Boleslaw	1.00
Tarczynowicz Kazimeirz	1.00
Blinstrubas Vladas	1.00
Deičauskas Mikolas	1.00
Balnaitis Jurgis	1.50
Paškauskas Juozas	1.00
Pečkys Pijus	1.00
Halaburda Kazys	1.00
Jakubauskas Jonas	1.00
Tylenis Kazys	1.00
Gudelis Feliksas	1.00
Remeniūns Stasys	1.00
Rudaitis Antanas	2.00
Juravičia Antanas	1.00
Sizianienė Emilija	1.00
Misiukiaivičienė Agota	1.00
Simkaitis Jurgis	1.00
Vaitiekus Kazys	1.00
Zaronas Antanas	1.00
Vaitiekus Kazys	1.00
Vernauskas Stasys	1.00
Zvingilas Pranas	1.00
Jančauskas Jonas	1.00
Gulbinas Jonas	1.00
Gulbinas Tadeušas	1.00
Rudaitis Jonas	2.00

Pavojus gresia Mainieriams.

Jei jie nesilaikys savo unijos, jų algos gali būt sumažintos. Mainierij unija prezidentas Mitchell'as apsiėmė išsintioti skaitliū organizatorijų į kietųjų anglių kraštą, idant tie mainieriams aiškintų, kokią didelę klaidą jie daro, nesilaikant kaip reikia unijos. Jis patyrė iš raportų, paduotų per unijos urėdinkus suvažiavusius iš kietųjų anglių ant tautiskos konvencijos, juog unijos sparjū skaitlius dikčiai sumažėjo kietųjų anglių distrikte, o kadangi tokis apsirėikšimas gali klaidyti unijai išlaikyme dabartinių algų, o suvis užkirsti kelią gamini augstėniū algų ir astuoniū valandų darbo dienos, o visko mainieriams truksta, užtai nori, kad mainieriams būtų jų klaidos parodytos pakol dar laikas pataisyti.

Raportai parodo, juog didelis skaitlius mūs' žmonių yra tarp apleidusiųjų unija, ir reikia stebėtis, juog sveiko proto, darbūts žmonės, geidžiantys užsidirbti pinigų, teip apleidžia progą, per kurią gali tikrai išlaikyti sau dabartines algas ir dar įgyti augstėnes ir trumpėnę darbo dieną.

O tačiau, apleidami unija, nebemokėdami savo mokesčių, jie tiesiog uprašo anglies savininkus sumažinti algas, pagilinti darbo dieną ir atitraukti tuos daugel pagerinimū, kuriuos unija darbininkams išlaimejo.

Reikia jiems atsiminti, juog unija daug jau išlaimejo, padidino algas ant pilnai 50 nošimėjų laike keliū metų, sutrumpino darbo dieną ant 9 valandų vietoje 11, išlaimejo algas didinančią skalą, teipiį Šatnikos

Po 50c.: Ryzczyk Jozef, Silkaitis Antanas, Vasilijus Jonas, Kosowski Wincenty, Crockiewicz Jerzy, Bitautas Antanas, Dovidavičia Vincas, Cerkowski Michal 75c.

Smulkesniū aukų: 30c.

Viso \$87.55

Iš Mechanicville, N. Y.:

Mizeriavičius Stasys	1.00
Tamuliavičia Mikolas	1.00
Petrainis Juozas	1.00
Liėnikas Antanas	1.00
Damaševičia Boleslovas	1.00
Baniavičius Vincas	1.00
Silkaitis Adolpas	10.0
Bebelys Stasys	10.0
Szuba Jeger	1.00
Vaitiekivčia Boleslovas	20.0

Po 50c.: Ryzczyk Jozef, Silkaitis Antanas, Vasilijus Jonas, Kosowski Wincenty, Crockiewicz Jerzy, Bitautas Antanas, Dovidavičia Vincas, Cerkowski Michal 75c.

Viso \$15.25

Iš Utica, N. Y.

Petrikis Juozas	10.0
Gibavičius unios	5.00
Miliauskas Petras	2.00
Dilis Petras	1.00
Zitkiūtė Jieva	1.00
Maksimavičius Pranas	1.00
Miliauskas Martynas	10.0
Kamiskas Jonas	1.00
Skirmanta Mikolas	1.00
Jankiavičius Liudvikas	2.00
Diliūtė Pranė	10.0
Kauslauskas Pranas	1.00
Kalvaitis Kazys	1.00
Kalvaitis Pranas	1.00
Jevoiskis Adomas	1.00
Kasparavičiūtė Agnieška	1.00
Kasparavičia Paluius	1.00
Milewska Maryanna	1.00
Leleikis Antanas	1.00
Valiukonis Andrius	1.00

Katalogas Knygu

gaunamų Žvaigždės spaustuvėje, 15 W. Oak St., Shenandoah, Pa.

1 Tvanas istoriska apyska I Tomas, pusl. 178.	80c.
3 Šventosios Rošjos Misljonariai, pusl. 224	75c.
4 Keldiūnų Onutė paraše Savasis, pusl. 77	35c.
5 Birutos Kalnas, pusl. 77	50c.
6 Vyskupo Valandiana Žyvas! Iventyjū, kę kurių vardas žemaidat ad vis gieb vadintis, pusl. 160	25c.
7 Viktūn, Novekt, paraše Šarjjos Regana, pusl. 90	25c.
9 Prozaiki Raktai Kun. Burbon T. II, 42 pusl.	75c.
10 Panokslai apie šv. Sakramentus—Kun. Ant. vėičiaus	\$1
11 Ispanijos Istorija, I lietuvikų ūvertis Kun. Ant. Milūkas, pusl. 112	60c.
12 Knyga apie ofialikama sveikatoje: Hypocondriazas išdėstytas	60c.
13 Apstatyrima Organas apdarytas nuo Engpiūdo 1901 m. iki Kovo 1903 Kaktnoja	\$1.50
14 Lietuviškas Albomas visos trje dalyš kun. Milnko	\$1.50
15 Aligmantas drba lietuviai XIII amimotyje D. Plesar	60c.
Tomasa I.	50c.
Tomasa II.	50c.
Tomasa IV.	50c.

37 Lem

Istorija Finnu Literatūros.

Pagal P. Morozovą parašė — A. J...vietis.

(Fabaiga.)

Epizodas Aino imtas iš 3-os ir 4-os „runos“ Kalevalos. Aino, jauna graži mergaitė, dukterė gaspadinės Joukolos (nuo šėdžio Joukko — minė, bėris, susirinkimas žmonių). Brolis jos jaunas karštas Joukagainen's, jišško progos pabandyti (pamėginti) sylos su senu dainuokiniu Veineinen'u, gyvenančiu Svantoloje (nuo š. svanto — tylus vanduo tarp uolų). Ant galo suseina. Prasideda kova ant dainų-giesmių. Veineinen's gieda savo užavėjimų giesmes, tuo tarpu draus jaunikaitis grimzda vis gilyn ir gilyn purvan; arklys jo persimaino į uolą, vazis į pelkės krūmą, lankas į laumės juostą, kepurė į debesį, pirštinės į lapus, ir tt. Išsigandęs jaunikaitis melstį pradėjo: Imk ką nori, tik išgelbėk mane nuo tų čerų (užavėjimų, pakėrėjimų). Bet piktas senis neklauso jo maldavimo ir savo darbą tolyn varo, giedodamas. Joukagainen's jau lyg smarko ngrimzdo, išstark tik senis dar žodį vieną, ir jaunikaitis kaip ir nebuvo. Bet jaunikaitis vėl maldauja, žadėdamas atiduoti seniai savo seserį Aino į pačias. Senis ant to sutinka ir atžavėjis jaunikaitį leidžia gyvam likti. Grįžęs namon sugėdintas jaunikaitis pasakoja motinai parduavęs seserį. Ši džiūgiasi, galėdama sugigimiuoti su galingu žyniu; tik Aino nė klausyt nenorė apie tokį senį; ji verkia tris dienas ir tris naktis, pakui apsirėdo, eina girion ir sutikusi Veineinen'ą, keistai jam drožia į akis jo nebūsimai. Grįžusi apie tą susitikimą papasakoja motinai ir vėl verkia tris dienas ir tiek pat naktį, vėl eina iš namų, vaikščioja po girią ir pelkes, skūzdamasi ant karčios savo dalelės ir giridos mariose.

Šį epizodą pažėms pritaikino jį išreiškimui idejų mūsų laikų. Jo nuteptam paveiksle Joukola ir Svantola, tai du stadiumu būvio; pergalėsimas Veineinen'o yra tai pergalėsimas augstėnios kultūros; jo ginklas ne kardas, tik žodis, daina. Aino irgi tinka dainos. Išmoka ją mylėti teip kaip ir Veineinen's nuo gamtos: „kada aš vaikščioju viena po girią, aš šnekuos“ su vėjaliu arba klausaus giedančių paukštelių, jie mane numano, aš juos.“

Abi tos dvi ypatos vienybė tartum yr' su gamta, ir reiktų manyti, dvasiškoj; bet Veineinen'o noras ją vesti yra priežastim Aino's myrio.

Veiksmas prasideda pavasarį, laike kada gamta tur didesnę įtekme ant žmogaus, atgaivindama jausmus po žiemai. Ir Joukolė ir Svantolė šventė pavasarį; žėmyna Joukagainen'o aptaria spėdami pasekmes jauno drausolio, atminę galybę „runų“, užavėjančių žodžių ir giesmių. Aino skundžias ant brolio, juog jis užklaustas, iš kur ta galė „runose“, jis vien atsako: „mergaitė trumpas protas, neduota joms supratimo.“ Ji mato, juog gyvenimas tai kova, ji geistų visus sutaukinti. Ji klausė jo, kodėl jis toks piktas, kodėl nenor paklausti „maldavimo žiedų“ ir jos pačios, idant barnės nejraskytų jausmų pavasario. Bet Jouko jai: Mergyte, norą pamesk duot rodą, Palik tą tiems, kas turi protą.

Aino nerimsta, juog jos brolis ardo harmoniją gamtos ir da naikina viltį pavasario; neklusdymas jos skubinas karę pradėti su Veineinen'u. Susirėmė, ir pergalėtas. Tuo tarpu motina pradeda jau priminti, juog Aino „esanti suaugusi“; laikas jau būtų mislyti apie jaunikį jai. „Po sodą eina garsas, juog jau sulygta dukterė ir pažadėta.“ Išgirdusi tą Aino nerimsta ir dyksta, kas tur tiesą jai valią savo antmesti? Kodėl tokia pikta ir bloga ta gamta? — klausia ji.

„Tai ne, ne bloga, tik išmintinga; Reikia ant visko būt pastatiusis, Idant su vyrumu išeit laimingai.“

„Kokius nelaimingus sulaukai gali vaisius,“ atsako jai motina. Bet argi gali silpną mergaitę tokia kovą pradėti? „Ką-gi daryt?“ sako motina: „Jei tu bėgt nuo jos norėsi, Tad ir spėk nebutėrsi; Gyvata silyen tik teduoda.“

„Bet iš kur paimti spėkas tai kovai? Ji juog mergaitė, visų kūdikiu vadinama, kurios „trumpas protas“? Joje atsiranda noras paraguoti to gyvenimo, kurio teip bijos. Grįžta brolis ir apsaoko kas atsitiko: ji esanti parduota. Motina džiūgias. Aino numano, juog visi vaivajimai jos lieka išnaikinti. Ji bėga prie gamtos, jos nuraminata truputi grįžta. Ji negal suprasti, ar myli ji išties Veineinen'ą, ar ne? Gal būt jis ir pergalė mane, jei jo stipri ranka ištrauks paukštelį iš pindžių; juk jis draus, nasrus ir stipras; — ji kaip ir brolis nor su juo kovos, priešiną jo reikalavimams: juk gamta, davusią jam silyas, ir ji supranta,

pažista, ji turės jį pergalėti. Pergalėsimas užmūs meilę, ir vėl gimsta neramumas, ypač kada tėvas jai sako: „Pasiduok! tū įsakymas gamtos; užsiganėdink prilikimui kitokio nuraminimo nēr.“ Skriaudžiai skundžias merygt ant savo dalelės:

„Drausios yr dėmos to, kas laimingas: Jos tai kaip vilnys ant marių platiu, Linosos, į angūtį rods kilti stengias; Nelaimingoje vėl dėmos Tai tamtosios girios upelis, Neišvys jis ten saules!“

Ji to nepakelėsi, ji supranta juog laikas jai rengtis ant veselės su kitu, galingesniu — su myriu. Visi jai mokė, sakė, juog sviete pilna blogumo ir nelaimės; vėkas gamtos negali pakelti tą numanomų nelaimių — žudas.

Veineinen's — tai tikras kontrastas visų vaikų „gamtos“, gyvenančių po slėgimu sylos ir despotizmo; jis tai augstėniosios kultūros paveiklas:

„Geras tai daitkas girė ir marės, Brangus tie skarbai gamtos; Laukų ir kalnų apieist negalim, Be šių, pirmieji laimės neduos; Lauką tu ari, ir jį akėjai, Atmink, juog tuom save pakėlici...“

Šviesa prie liuosybės veda. „Galybė žemės, tai galybė šviesos ir saulės, nepažįstanti vaidų; žmonės gero būdo ir papročių liuosybę randa, priešinai niekšai pačių nepameta.“ Žmogų liuosam nereikia kardo — jo ginklas augstėnis dvasios jo siekia. Tokiu būdu, žynius-dainius ir rods jai būsiąs tuo perstatytoju augstėnių siekių. Bet jis žmogus. Jis norėtų mylėti ir tapti laimingu, kaip ir visi žmonės; jis tur viltį, juog Aino atnės „pavasarij“ su saviu į Svantolą ir sutaukies dvi kovojanti šali. Bet apsigandė, nes jis panorėjis imti Aino kaip daitką, turintį vertybę išliuosuoti galinčią broli, užmiršo tokiu būdu naikias liuosybę, kurios tarnystė buvo pats atsidavęs. Dėlto jis akyse Aino išrodo kaip silpnas, net juokingas senelis, reikalaujįs ne pačios, tik auklės. Veineinen's tiesa nustoja Ainos, bet akyse tautos jis daros jį heros, kviečias prie kultūros:

„Žmonės mano, vėl aš jųsi! Sapnai visi apie tą kuom būsiu, Jie apgauna ir meluoja, Mėnu švieč“, o ju apgauna, Pats nuo saulės šviesą gauna. Pradėkim tad' darbą vis broliškai, Visuomenės labui ir laimei. Išdirbkim aplėsta dirva visiškai, Prakaite dirbė, nebutėrais ir baimes, — jei visi tiktai dirbs, jei teip jau norėsim, Tamsybė ir šaltį lengvai pergalėsim!“

„Mūsų poetai pasisekė — sako autoritėtikas finnų kritikas — pritaikinti idealus abelau žmoniškūs prie idealų tautiškių; jo drama yra išreiškimo nevien ant pamatinų idejų, kurios bavo užlaikomos nuo amžių, bet dar ir tų, kurios gyvos rod's tebėr ir dabar, epokoje tautiško atsibudimo ir susipratimo...“

Minna Kant — tai perstatytojas realistikumo: jos pjesos imtos tiesiai iš dabartinio gyvenimo finnų, turinčios sąryšį su reikalavimais ir klausimais tos valandos. Pirmą jos drama „Vagystė su išlaužimu“, rašyta be jokio supratimo apie teatrališką techniką, gavo premiją ir tapo patalpinta finnų teatro repertuare vien dėlto, juog turinys jos daug savyj turi gyvumo ir gražiai nuteptų komiškių tųp. Ne mažesni pasivedimai pas publiką ir kritiką turėjo jos antra pjesa „Sodyboj Kanj'o“ (1883), siužetas imtas iš gyvenimo liuosybės. Kiti jos veikalai dramatiški liko kritikos papeikti. Svarbiausia priežastis nepasivedimo tai šį, juog Minna Kant, kaip pirmiaus matėm, rašo su tendencija ir polemikiškai; jos pjesose išreiktas papeikimas ir neapykanta, ir nurodymas ant silpnų pusių gyvenimo padarė, juog visuomeni inteligencijos, turintiosios principo, nereikia rodyti blogas kas atsitinka gyvenime, padarė juog ir patsy veikalai buvo išpeikti. Tokios jos pjesos:

„Pati darbininko“ — čia daug antpuodinėjimo už neteisėgumą normų, išsirciškias stovyje moters, už paleistuvystę, netvarką „buržuazijos“.

„Kūdikis nelaimės“ — čia pilna iliustracija vargino padėjimo vaikų, be tėvo gimusių (be kartos?). Toliaus „Seimyna pastorio“, „Silvia“ (1893), šį paskutiniojį ypač buvo sukritikuota ir išpeikta. — kada jį perdaug realistikose paveikluse išrodytas blogos pūsės nelaimigame gyvenime vyro su pačia. (Finnei sako, tai negalinti būti; jį tautoj ir krašte tokių pačių, kurios galėtų vyrą užmūšti, nėsant.)

Iš to viso, ką galėjom pasakyti, skaitytojas mato, juog ši jauna literatūra, išsilavinusi vien tik auki atsibudimui ir susipratimui tautos, tiek amžių buvusios po įtekme svetimos kultūros, suskubo, trumpame laike, išduoti visą plejadą talentų apdovanotų ir originališkų

rašytojų; daug joje energijos ir gyvatos; tiesa dar ir ikišiol ji yra tame stadiume lavinimosi, kuriame pirmą vietą užima siaurai nacionališkai reikalauji, svetimtaučiai ji interesinga kaip mediaga etnografika.

Mēs, lietuviai, dar neseniai pradėję darbą ant pamato tautiško, susipratę esantis lietuviais, stengdamiesi darbuotis kulturai savo, jišskom; pavyzdžių svetūr. Žinom kiek tiek apie čekus ir vengrus, lygiol, kiek žinau, nuąž tesirūpinom pažinti mūsų sąsėdus finnus. Skaitytojai nesunku bus atrasti, juog mūsų praecitis ir dabartis daug analogijos tur su finnų. Jie keletą šimtų metų išbuvo po „protekcija“ švedų, mēs nedaug ką trumpiaus — lenkų, juog augstėnioji luoma metusi savo kalbą priėmė švedų, māsiej išsižadėję lietuviškios griebėsi už lenkiškios, finnų inteligentija gėdės savo kalbos „dėl jos muzikiškumo“, mūsų — bene teip pat.

Finnei po valdžios rusų, mēs irgi. Juos dabar spaudžia, naikina, žudo, mus jau nuo seno. Ar jie užsilakys, ar ištušės, ar pakels tuos paucius?

Vargė draugą pamylė ir prie jo prisiriši, nors jis ir svetimas.

Jų karionė, jų narsumas, jų dvasia ir patriotizmas, jų apsirikimai, jų keliai, — bene pamokis ir mūs šį-t.

Keletą veikalų apie finnų literatūrą perskaitė, pats nemokėdamas jų kalbos, priverstas buvau pasinaudoti iš veikalų P. Morozovo: Finlindskaja literatura v jeja prošom i nastojakem. A. J...vietis.

Persekiojimas Vokietijos katalikų.

Tikiuosi, įdomu bus skaitytojai žinoti, kokius persekiojimus turėjo nukentėti Vokietijos katalikai, kurie šiandien augstėniais už visų kraštų katalikus stovi. Iš to aprašymo numanyšime, kuo gali pasibaigti šių dienų persekiojimas Prancijos katalikų.

Vokiečiai katalikų tikėjimą priėmė septintame ir aštuntame amžiuje po Kristaus užgimimo. Sešiolikame amžiuje Martyno Liuterio klausydamas, žieminė Vokietijos dalis atsimeitė nuo katalikų Bažnyčios. Dabartinėje Vokietijoje didesni gyventojų pusė yra Martyno Liuterio pasekėjai, protestantais vadinami. Mažesnę dalis yra katalikai.

Prieš 30 su viršum metų Vokietijos valdžia ėmė persekioti visus tenai esančius katalikus. Valdžiai pritarė vokiečiai protestantai. Toji valdžia persekiodama norėjo katalikų Bažnyčią savaip perdirbti ir savaip sutvarkyti. Nepatiko jai, kad katalikų Bažnyčia būtų sutvarkyta teip, kaip reikalauja katalikų tikėjimas. Norėjo valdžia nužeminti katalikus, paniekti juos, sutrinti ir nuo visų katalikų galvos, šventojų Tėvo popiežiaus, atitraukti. Tą visą persekiojimą darė valdybės įstatymų keliu.

Vokiečių valdybė yra teip sutvarkyta, kad vienas ciecorius be žmonių atstovų įstatymų išleisti negali. Įstatymai tenai turi būti pirma sutarti ir priimti žmonių atstovų, susiavizavusių į Berlyno susirinkimą, vadinamąjį reichstagą (Dūmą).

Dėl katalikų neapsisėmėjimo ar apsilėidimo tame reichstage nebuvo gana gerų atstovų, norinčių užtarti ir apginti katalikų reikalus. Tuo pasinaudavo atstovai, kurie nekėnėcia katalikų Bažnyčios. Bažnyčios išnaikinimas labiausiai rūpėjo vokiečių kanclerui Bismarkui. Jisai drauge su kitašį jo norui pritarinčiais atstovais 1871 m. reichstage pradėjo išleisti įstatymus katalikams persekioti. Su tais naujai išleistais įstatymais prasidėjo didelis Vokietijos katalikų persekiojimas ir tęsėsi jisai 16 metų, tai yra ligi 1887 m.

Tie įstatymai buvo nevisi susyk išleisti. Beveik kas matė būdavo išleidiama vis kassų sunkesni ir smarkesni nauji įstatymai arba senieji pasunkinami. Valdžia, pasiremddama ant jų įstatymų, ėmė siaurinti ir pralininti tikėjimo išguldamą mokykloms. Pradėjo kilties ir persekioti seminarijas, kad vyktų naui klerikų negalėtų išmokinti ir išlavinti gerai krogais. Valdžia užsimanė kilties į vyskupų valdžią, čia sėdama jiems kunigus į parapijas ir valdydama vyskupijas. Ėmė bausti kunigus visokiomis bausmėmis. Vėrė iš kunigų bažnytinius turtus, naikino krikščioniškūs šilūbus ir moterystę įstojant, o į vietą svetikiškūs šilūbus stengėsi įvesti. Ėmė naikinti klioistorius (vienuolynus) ir uždraudė zokoninkams visąj bažnytinį dvasiškių darbą. Pagalios vienuolynus visai išnaikino, o vienuolius išvijō lauk iš Vokietijos. Kad Prūsų karalybė pamatinuose įstatymuose buvo užtikrinta laisvė katalikų bažnyčiai, tai 1873 metais tuos įstatymus valdžia permėnė, o po dvejų metų visai panaikino.

Tokių įstatymų vyskupai ir kunigai pripažinti nenorėjo ir sąžiningai laikydami bažnyčios, jų neklaušė ir nepildė. Už tai jie, kaip praskaitėliai ir valdžios įstatymų laužytojai, buvo baudžiami visokiomis bausmėmis. Vienuis baudavo piniginiomis bausmėmis, kitus sodindavo į kalėjimą, kitus išvėrdavo lauk i

Vokietijos. Jai ir teip baudžiant, valdžiai nepasisekdavo paversti kunigijai pilydinti nedorus įstatymus, tai tiems bažnyčiai ištikimiesiems kunigams atimdavo algas ir visokį pelną, iš kurio galėtų turėti išsilikimą. Nuo 1874 m. du arcivyskupu, trys vyskupai ir du pavyskupai buvo suimta ir į kalėjimą pasodinta. 1873 metais kunigijai vyskupai už nepaklusumą įstatymams buvo pašaukti ir teisiam, prašintai ir atstatyti iš savo vyskupijų. Būsimiems vyskupams buvo įsakyta padaryti tokią prisaišką, kurios jokis katalikų vyskupas padaryti negali. Tikrai vienų atskaidę, vadinamųjų senkatalikų valda, buvo pripažintas 1873 m. katalikų vyskupu ir jam katalikų bažnyčios valdyti atiduota.

Tie persekiojimai padarė tai, kad parapijos liko be kunigų, o vyskupijos be vyskupo. Seminarėjus buvo uždarę, o darytos ir liko tuščios. Kloštoriai ir žmonai išnaujinami. Tikėjimo mokiniams visur užmata ir aplėista. Tikėjimo priedermės pilydinti buvo visai negalima. Iš to išėjo, kad visi katalikai, o ne tik tie, kuriems šie įstatymai, kuri tie tokiais netikusiais įstatymais juos persekioja.

Prie to dar buvo prisidėjęs ir kitokios rūšies persekiojimas. Katalikai be paliovos būdavo šaučiami ir niekiami žmonijai atstovų susirinkime arba reičstais (Domoje). Tuos šmeižta mus padidindavo protestantų visokie laikraščiai ir tam tyčia rūdomos knygos. Jei katalikai ant to niekin mu savo laikraščiuose atsakydavo ir atsiskirdavo, o būdavo už tai paduodami ir teismą ir persekiojimą. Kratos ir šnipinėjimai katalikų namuose — tai paprastas būdavo dalykas. Draudžiama buvo katalikams daryti susirinkimai ir kalbėti apie savo reikalus. Valdžiai stengdavosi trukdyti ir gėdinti katalikus renkant atstovus į reičstą, kad būtų išrinkti valdžiai tinkami atstovai, o ne tokie žmonės, kurie gintų katalikų reikalus.

Tuos persekiojimus skaudžiai atjautė žmonės, laikė jie tvirtai savo tikėjimo, vyskupai ir kunigai nepabūgdami visi išvien spyrėsi neteisingsiems įstatymams ir kune kiek galėdams bažnyčios teises. Teip persekiojami katalikai emė su įprastai ir vienyties o atėjus atstovų rinkimams rinkdavo gerus katalikus. Beveik po kiekvienų rinkimų jų atstovų skaitlius vis emė eiti didyn. Tų persekiojimų metų katalikai įprato laikyti vienybę ir vienišose savo reikaluose emė išvien. Atstovai reičstai emė ginti jų reikalus, iš jų skaudžiančiųjų katalikų įstatymų neteisingsumą ir nuoskaudas, katalikams daromas.

Valdžiai pradėjo matyti, kad persekiojimų katalikų nepelrus ir kad pakeltoji prieš juos kova nieko gero nepadarys. Katalikai kai tuotarp vis labiau vienytis, užlejo daug katalikiškų laikraščių, kurie juos gindavo nuo protestantų užpildinėjimų, niekinimų ir išpukimų. Valdžiai matydama, kad persekiojimo nieko nepadarys, emė tarties su popiežium Leonu Tryliktoju ir 1880 m. apsiemė nusgrąžinti vyskupams jų val-

džią. Senieji vyskupai buvo paleisti iš kalėjimų ir sugrįžo į savo vyskupijas. In numirusių vietų buvo nauji pasiskirti. Popiežiui su Vokietijos valdžiai tariantis ir reikalaujant, kad į parapijas būtų sugrąžinti kunigai, buvo išleisti 1887 m. vokiečių vadinami santikos įstatymai. Tada jau pasiliovė persekiojimai. Bet katalikai, atsimindami tuos sunkiai pergyventuosius metus, negreitai nurimo. Bažnyčia persekiojimo metais daug praštojo. Nusugrąžino jai Vokietijos vyriausybė kai-kurių teisių, utrikiančių jų nepiklausomybę. N sugrąžino Bažnyčiai išpildyti turtų. Įstatymas, uždraudžiantis jezavitų vienuolijai, atšauktas nebuvo. Vokiečiai katalikai ir ligišiol reikalauja panaikinimo to įstatymo, bet valdžiai vis nenori tai padaryti.

Nors katalikai persekiojimo metais daug praštojo, daug nukentė, tačiau bekeždamai išėjo savo persekiojimų pergalėtoms. Jie gerai susiprato esą katalikai, išmoko eiti išvien ir prireikus savo reikalus ginti. Savo širdyje pasidarė tvirtiau tai kinčiais ir nesiduodavo suvardžioti protestantų rašomiesiems raštams ir laikraščiams, kurie niekina ir išpukia katalikų tikėjimą. Visi lengvaširdžiai ir lengvatiki katalikai tais persekiojimo metais buvo atsimetę nuo bažnyčios. Persekiojimams pasiliovus, katalikų gyvenimams kaskart smarkiau emė eiti geryn. Katalikų atstovų skaitlius valstybės atstovų susivaižiavimo arba reičstąg prielejo 1100 suviršum upat. Katalikiškų laikraščių skaitlius pasidauogino ligi 400, o paskui ligi 500. Katalikai pradėjo daryti kas metai arba kas kelinti metai susivaižiavimus, pasikalbėti apie savo reikalus. In tuos susivaižiavimus emė pribėti kas met vis didesnis žmonių skaitlis. Katalikų sąjungos arba susivienėjimai emė vis daugyn ir didyn eiti. Del šiuo priežastis Vokietijoje katalikų bažnyčia augščiau stovė, negu kitose šalyse, ir vokiečiai katalikai yra statomi pavyzdžiu kiti šalių katalikams.

Kovojančiai su Bažnyčia vokiečiai tuos persekiojimus pavadinu „Kulturkampf“ arba, lietuviškai sakant, kova už gerovę, gerynę, apšvietimą ir valstybės labą. Mat visados katalikų priešai moka prisidengti gražiais vardais. Ir mūsų socialistas vadinasi save pirmieisiais, o visus katalikus, atžangareiviais, tamsuoliais.

Kas buvo Vokietijoje prieš kelias dešimtis metų, tai šiandien darosi Prancūzai. Kaip kitąsy Vokietijos, teip dabar Prancūzijos katalikai yra labai slėgiami: uždrausta jiems vaikoti mokyklose tikėjimo mokint, jau atimta nuo 600 suviršum vyskupų jų namai ir apie 100 seminarijų klirerikai išvaikyti. Vis tai pasidarė per Prancūzijos katalikų apsilėidimą ir nepasirūpinimą išrinkti atstovais gerų katalikų. Galima tikėtis, kad tai busi persekiojimų vėsula pažadys iš miego apsnūdusius Prancūzijos katalikus, kaip seniaus Vokietijos pažadino.

Mūsų lietuviui vely nelaukiam, kol per mūsų apsilėidimą prasidės Prancūzijos katalikus, kaip seniaus Vokietijos pažadino. Mūsų lietuviui vely nelaukiam, kol per mūsų apsilėidimą prasidės Prancūzijos katalikus, kaip seniaus Vokietijos pažadino.

Vokietijos katalikai. Bikiems visados išvien, o jokia galybė nepergalės mūsų. Tegul šie atstovų rinkimai ir Dėmą jau parodo, kad mums brangu katalikų tikėjimas, kad mes mokame jį gerbti — išrinkime atstovais į Dėmą netikėtai gerus lietuvius, bet ir gerus katalikus. „Salt.“

Peržvalga.

Amerikos valnamųjų laikraščiai „Vienybė“ ir kiti apverčia „Cicilikų“ laikraščiu „Naujosios Gadynės“ sermenis ir visi jie — kitaip negalima buvo nelaukti — kaltina už tai kunigus Teisybė, kunigai kaip Kristaus mokslo skelbėjai, nekalgėjo žmones raginti prie skaitymo didžiausios krikščionybės dergės ir priešininkės. Kad jie kitaip su „Naująja Gadyne“ būtų elgijsi, t. y. kad nebūtų savo globai pavestų krikščionių draudę nuo skaitymo tokio laikraščio, kurs vienios plovos. Nors drebia ant katalikų Bažnyčios, kaip antai velionė „Naujoji Gadyne“, tai jie nebūtų buvę tikrais kunigais, bet tik tai farizėnais. „Naująja Gadyne“ netik kunigai, bet kiekvienas geras, doras katalikas biau rėjęs paimti ir rankas, lyginai kaip Philadelphia, „Kapsą“, kurs nuo pradžios ligi galvieni išjuokimus Dievo ir šv. Bažnyčios, dagi su papiktinčiais palyginimais Sventosios Dvasios prie Panelės Svenčiausios talpina. Bet įsigi „Naująja Gadyne“, ne kunigai numarino, — jau vien del to, kad kaip karšta socialistai nebūtų žaunusius prieš smerties kunigų. Jai atėmė gyvybę rusų valdžiai, ir tai ne iš pasigalėjimo katalikų Bažnyčios ir kunigijos, kurinos „N. G.“ drapdydavo kapnevariausiais pūvais, bet kad ji ragindavo žmones kelti straikas, revoliuciją, plėsti pačtus, dauzyt monopolius ir t. t., ko, žinomas dalykas, valdžiai negalėjo ilgai kęsti. Jeigu jau baudžia katorgomis ir sunkiais kalėjimais visus pačtus, monopolijai, bei valščiaus bankų plėtikus, tai pati valdžiai, kaip neteisingsi ji būtų, negal jų dvanoti ir tiems, ką pakurto žmones prietokių darby. Ale pas valnamianis ir socialistus jau tokia mada, kad už visus žmonijos nedorybes kaltinti kunigus. Mat tas lengviau pareina, nei įieškoti teisybės.

Chicagoje užgimė naujas laikraštis, „Svieto Ateitis“, išenąs kas mėnesis. Inžanžinime straipsnyje po antgalviu „Redaktoriskus skyrus“, žada būti, „pagelbininku išaugintime žmonių veislės ir stengis išaukšinti kulturoje lietuvišką kalbą“. Nežinia kaip toliaus savo uždavini pilydys, tačiau pavartius pirmo numerio lapus, visai kitokią nuomonę įgauni. Kalba biau irai sudarkyta svetimi kalbų žodžiais, teip vadinamais barbarizmais ir nelietuviškais išsireikimais. Turinys varginąs. Apie eiles-gi, užimančias pusę laikraščio įtalpos, galima tiek tik pasakyti, juog tie žmoneliai, kurie juos nulipino, ne už savo amato nusitvėrė. Pocijos, tai yra gilesnio jausmo, praklinesnės idejos, ir supratimo apie eilių rašymo tiesas, nerastum ne su žiburiu. Laikraščio rašyba visus nauja, nesvaržyta jokios gramatikos

įstatymais. Dijaletkas, t. y. prieigada, lyg būtų žemaitiškas, lyg augštatitaiskas, o karštas ir visai nežinia koks, žodžiu — misras.

Negalima tikėtis, kad panašūs laikraštai laikis rasti daug savo skatytuoju.

Neseniai „Vilniaus Žinios“ pasigarsino per kun. Tumą, būsiančios bešališku laikraščiu, tai yra nesilaikysiančios kokios nors vienios partijos pažiūrų, bet visiems lietuviams lygiai tarnausiančios.

Tuo tarpu suvis kitaip deda si praktikoje. „V. Z.“ partijūmą aiškiausiai galima pabrėžti žinios iš Lietuvos. Čia visi katalikiškų draugijų, kaip antai „Ziburio“ bei kunigų išranda išniekinti. Parengė „Ziburio“ kuopa teatrą — niekam netikėta, aktorjai prastai lošė, salėje nebuvo tvarkos ir t. t.; įenę kungas kur knygną — ne vienios knygos nėra mokslinės; perskaitė kur senas, sulenkęs kunigas lenkiškai evangeliją, mišrios parapijos bažnyčioje. „V. Z.“ už tai visus kunigus išranda lietuvių tautiško juđėjimo priešais. Pastaruoju metu upa pradėjo darbuotis, kad kunigai nepatektų į Dėmos susirinkimai ir žmonės stačiai nurudindija, būtent atskandausiais kandidatais raudonuosius socialistus, kaip antai Mariampolės, Suv. g., Dr-ą K. Grinų.

Tai tau „Vilniaus Žinių“ ir bešališkumas! Matyt, juog ne gerbiamojo kun. Tumo skvernamu jau nebegal užslėpti „V. Z.“ veidmainystės, kuri išlenda kiekviename maže jų straipsnyje lyg yla iš maišo.

Trumpos Žinios iš Lietuvos.

Punkske (Suv. g. ir ap.) „Ziburio“ filija per antrąjį savo susirinkimą nutarė įsteigti kunigyną ir išsiaryti šios lietuviškų laikraščius: „Zvaigždė“, „Nedėlienio skaitymą“, „Draugijos“, „Lietuv. Ukaininką“, „Vilniaus Žinias“, „Saltinį“ ir „Kataliką“.

Vilkiškio (Suv. g.) Žiburiečių draugija nutarė pavesti į gubernijos atstovų rinkimus nekūrį ūkininką ir kunigą Astaną Staniulį, kanaaninką ir teologijos daktarą.

Šiauliuose (Kauno g.) su pagalba vietnio kamendoriaus kun. J. Macjansko darbininkai atvėrė naują draugiją po vardu: „Šiaulių šv. Juozapo katalikų darbininkų draugija“. Draugijos tikslas rūpintis varguolių darbininkų padėjimu išpat pradios prisirašė 100 sąnarių. Autos gausiai plaukia.

„Cicilikai“, kaip visados ardytojai tvarkos ir gerų užuomų, pradėjo tą draugiją boikotuoti. Mat jiems ji nepatinka delto, kad kunigų įrengta ir kad draugija rūpinasi varguolių būvi pagerinti.

Vilkiškio apiel. (Vilk. ap., Suv. g.) „Saltinis“ rašo, 23 d. Gruodžio grįžo iš Amerikos trys vyrai. Viens vokietys prikabinuos eiti ne per kamara (tamožną), bet tiesiog per rubežius. Už tą rodą gavo nuo kiekvieno po 12 rub., o einant per kamara būtų užsiuokę tik

po 3 rub. 50 k. Vos tik žmonės perėjo rubežius, užtėmėjo karveivai ir emė šaudyti. Du keleiviu tuojaus karveiviams pasidavė. trečiasis mėgino pabėgti, bet čia varguolių patiko nelaimė. Karveivis įpykęs pa leido paskui jį kulkas ir vaikinas mirtinai sužeistas krito ant žemės ir tuoj pasimė. Velionis paeina iš Menkupių kaimo, Kalvarijos parapijos, 33 metų amžiaus. Sunku apsaityti galėstį senų tėvelių, su džiaugsmu laukiančių prigrįžantį iš svetimos šalies savo mylimo sūnaus, gria kurio tikėjosi senatvėje palvę priglausti, atrado negyva, kraujais aptekusį. Pakol Rusijoje nebus įvykdinti žmoniškoni įstatymai, nedaleidžiant karveivams šaudyti be jokios kaltės žmoniu, amerikiečiai grįžtanti į Lietuvą privalo apsisaugoti nuo prūsų apgavikų.

Vilniuje 9-ą d. Sausio tapo atidengta pirmoji lietuvių dailios paroda. Susirinkusių buvo daugiausia lietuviai, bet atsikankė ir sveticitaučiai, daugiausia balturisiai, lenkai ir rusai. Paroda, kaip sako laikraščiai, daro malonų įspūdį.

Kavarske (Ukmergės aps., Kauno g.) pastaruoju laiku apsigyveno 8 sargybiniai. Daro kratas po kaimus ir miestelėms, renka užvilktas mokeskis, o neurinčius kuom užimokiti varo į Ukmergės kalėjimą. Daugybę tokiu būdu nekaltų žmonių snarčtavo ir sukiaus į šaltis.

Dzūkijoje (Suv. g.) jau ir lietuvių pradėjo išpaľengvo tautiška brodzėti. Lygšiol nors dažniai beveik visi mokojo skaityti, tačiau apie lietuvių gėdijimo nešmėn, su išimčių keliatu plačiai pragarsėjusių savo tautiškas darbas vyrų, beje: Dr. Pietario, kun. Miluko ir kity. Džūkiai, ačiū sparciai varomais seniesiais laikais lenkinimo šmėklai, buvo persigėrę lenkystės dvasia, todėl ne lietuviškių knygu nenorėjo skaityti; vietoj lietuviškų skaitydavo lenkiškas, kad ir menkai supradžiami. Pastaraisiais laikais dažniai pradėjo suprasti, kokiai jie tau tai priklauso, stvėrėsi už lietuviškų knygu, laikraščiu, pradėję jį kaimus pasitraukti lietuvių mokytojus; darų kume čiai teigę neatsileka nuo savo viengienę ūkininkų ir teipogi vaikams savo parsamdo lietuvių „daraktorius“. Net ir kai kurie dvininkai pradėjo savo dvaruose lietuvių vaikus mokyti lietuviškai. (Idomu būtų žinoti vardių tu praklinio dvarininko. Re?) Žodžiu Dzūkijoje tautiškas susipratimas auga it ant mielių. Smagi tai naujiena.

Paljurbarkyje (Naumies. ap. Suv. g.) atsirado kelis judosius sūnus lenkberniai, kurie pradėjo po kaimus slankioti kalbinėdami žmonėms, juog nerakibai agiutuoti lietuviams, kad Suvalkų gubern. valdžiai pri skirtų prie Didiosios Lietuvos suteikiant lenkam patvaldytę. Blevyzoja visokius niekus: Blevyzoja, būk jie lietuvių atsikursi nuo lenkų valdžios, tai rusai lietuvius sumaskolsija ir stačiatikiams paversia, o priešingam atsikvyrė, t. y. jie lietuvių pasiklė po lenkų valdžiai, bsią jiems — lietuviams

teip gerai, kaip rojuje. Lenkam perdaug ne ko padaryti; jei jie neisidžidėdami savo neprasytos globos ant lietuvių dabartiniam laike siuntinėja panašius agentus, kad priviliojus prie savo poniškos valdžios jungo daugiau akly lietuvių vergu, bet gėda tam lietuviui, pasidavėliui, kurs del keliu lenkiškų grašiu parsisamdo savo tikrus brolius, tuos paduotį ir mūs didžiausių neprietelių vergų! Nuo tokio žmogaus lietuviui privalo šalintis kaip nuo didžiausio išgamos ir neprieteliaus mūsų tėvynės.

Virbalis, Suv. gub., pastaraisiais metais pagarsėjo girtuokliais ir peštukais. Dažnai suvis blaivius ir gerus žmones užkabintus ir apduodu ligi kraujų, reikalaujami „ant alaus“. Gėda Virbaliskiams, kad neįpila gerai kailio tokiems „jonvaikiams“.

Papilė, Kauno gub., Gruodžio mėnesi tapo įkurta Varto-tojų draugija. Pradžią draugijai padarė kun. J. Didžiulis, dabartinis Šiauliuose mergaičių gimnazijos kapelionas, o dabai pradėta darbą atvyrė j kun. Didžiulio vietn. kun. Gudauskas.

Vilniaus gub. 31 d. Gruodžio iš Lukiškių kalėjimo tapo paleisti 16 kalinių.

Suvalkuose bankierius Buračas, esą, subankrutėjio ir iškelia vo į Ameriką.

Škuode, Telių pav. Kauno gub., rūpėcia kun. Saulėvičius apšvietimas tarp žmonių labai pradėjo platinintis. Neseniai kun. Saulėvičius savo lėšomis įsteigė kunigyną, kuriame yra jau į 150 egz. su viršum knygu.

Krakinavos, Kauno gub., valstiečiai jau kelintą sykį siuntinėja prašymus į Kauno liaudies mokyklų direkciją, kad jiems duotų lietuvių mokytojų, paduoda bet vardu keli kandidatus, tačiau valdžiai iš jų lyg pasityžiodama vis prižada duoti, bet kada atsakantį kandidatą rasianti. Sako pastaruoju laiku tokių prašymų Kauno valdybos mokyklų direkcijoje gulį po žalia gelumbe į porą šimtų. Daugumas tų prašymų nuo lietuvių mokytojų iš yvarių Lenkijos kampu. Rusų mat valdžiai tikisi vienais žadėjimais žmonių reikalavimus uđganžinti.

Suvalkuose keli miestelėnai: kun. Stankevičia, Jonas Kasakaitis, J. Garėvičius, Jonas Vaišnoras padavė vyriausybės prašymą, kad leistų jiems įsteigti draugiją „Vienybė“, bet valdžiai neuztvirtino delto, kad draugijos įstatymuose pasakytai, juog draugija duos pinigiskų pašelpų reikalaujantiems. Rusų valdžiai mat nemėgsta tokių draugijų, kurios rūpinasi žmonių medižiagiško stovio pagerinimu. Tai tau ir liuosybė draugvių.

Bylos už riaušes. Prieš Kašėdas Varšavos Rūmo Teismas Suvalkuose nagrinėjo bylas politiškių prasikaltėjų. Tarp kitų buvo nagrinėjama bylos šiu lietuvių: I. Vinco Benzausko, Karklinių val., Vilkiškio apskrities. Kaltinama jį už Liudvinavo valščiaus popierių drąškymą. Teismas jį pasmerkė vienais metais areštantų roktosa. Kita jo byla už Delku

čių šnipų užmošimą bus nagrinėjama kariskio teismo Vilniuje. Laikas, kurį jis sėdėjo kalėjime prieš teisimą, nepriskaityta.

2. Krūvelis ir P. Senikis iš Klebiško val., Mar. ap., kaltinamieji už pralabas priekais vyriausybę. Pasmerkta Krūvelis 2 mėnesiais kalėjimo, o Senikas trimi, laikas išsėdėtas kalėjime prieš teisimą, nepriskaityta.

3. Cipinas, Marijampolės gimnazijos mokinys, nepribuvo teisman jį pasmerkta 6 mėnesiais kalėjimo stiprovė.

4. Matijonas ir Kūčis iš Silgalio v., Naumiesčio apsk., nužeisimo, o išlaidas lūdininkams užmokėti visi vyriausybę.

5. Prano Pasiščio iš Garlevo, Mar. apsk., byla atidėta tolesniam laikui, o patį palaido iš kalėjimo, sudėjęs 200 rub. laidos (kaucijos).

6. S. Inki, J. Kuitainis ir T. Stumbri pasmerkta 6 mėnesiais kalėjimo.

7. Pečiukai už kėlimą darbininkų Mikalinskis dvare prie straiko pasmerkta trims mėnesiais į areštantų rotas.

8. Sergijus Matulaitis pasmerkta 4 mėnesiais kalėjimo, o Karanauškas ir Mackevičius nužeisinta.

9. Studentų Antaną Garma iš Panemunės val., Mar. aps., pasmerkta 9 mėnesiais kalėjimo stiprovė, bet jam bus priskaityta ir tas laikas, kurį jis dar atsedėjo Kalvarijos kalėjime.

10. Juozą Jokubaitį išteisino; Marijampolės gimnazijos mokinį Bukarecką teismas atidavė tėvų priežiūrai, nes buvo dar vos 14 metų.

11. Juozį Mičiulį pasmerkta 1 metais kalėjimo stiprovė.

12. Mokytojas Serbentas, kaltinamas už neagražų išsiterimą ant dabartinės vyriausybės, nestojo teisman. Priskayta kuogreiciui jį suimt ir įkisti kalėjimam.

13. Sendziką nuo Višakio Rūdos Naum. ap., pasmerkta 6 mėnesiais kalėjimo.

14. Suvalkių apskričio teismas Pečiulį, kaltinamą už užmošimą Lazdijose, Seinų apskr., pačios viršininko, pasmerkė 6 metais ir 8 mėnesiais katorgion ir ligi gyvos galvos apsiųzventi Sibyre. Teiposgi nuspreista išjėskot iš jo turtų 3.786 rublius.

Pečiulis dar pirmuosiu buvo pasmerkta Vilniaus karo teismo 5 metais ir 4 mėnesiais katorgion. Taigi iš viso pasmerkta jį 12 metų katorgion.

Kariškasis lauko teismas šią savaitę pasmerkė mirtinai ir nušėdė 30 suvišumų ypatų.

Už maistas. Rygos kariškasis teismas jau pradėjo nagrinėti bylą apie pernyktį latvių sukilimą ir maistą prieišais rusų vyriausybę. Maistas buvo, kaip skaitoytaoji žino, ir pora mėnesių numalinta ir daugybės sukilėlių pakarta arba suaudyta. Dabar teismas paduota 62 įtariamieji vyriausieji revoliucionierij vadai.

Taujenai (Ukmergės apskr., Kauno gub.). Kunigaikštis Radvila turi apie 1000 dešimtinų dykos žemės. 300 tos žemės dešimtinij buvo sužėmęs parduoti po 50 rub. kainiečiams. Atsiradus žemės tvarkomosioms komisijoms, ne bežada parduoti, kadangi komisijos jam užmokėsiančios po 120 r. už dešimtinę.

NAUJIENOS iš Amerikos.

Užmuši mai kasyklose.

Harrisburg, Pa., 1 Vasario. Pensylvanijos valstijos kasyklos departamento skaitlinės parodo, juog užmošimai kasyklose pradeda kiek mažintis. Vien kietose anglyse šimet beveik šimtą žmonių mažiau užmušė, nei pernai.

Iš viso Pensylvanijos kietose anglyse 1906 metuose užmušta 557 žmonės. Iš to skaitliaus 97 užmušt ant paviršia, ne po žeme. Vyriausia priežastimi užmušimų buvo nvertimtai anglies arua akmens nuo viršaus per juos rado smertį 206; karai kasyklose buvo priežastimi 74 užmušimų; 77 žuvo per eksplozijus kasyklose, o 49 per nelaičius psileidusius plaišiniui šaivius.

1905 metuose kietose anglyse buvo 644 užmušimai, taigi beveik 100 daugiau nei 1906 m., o 93 tikos ant paviršiaus, ne po žeme.

Minkštose anglyse 1906 metuose užmušta 461 žmonas, iš to skaitliaus 23 ne po žeme, bet ant paviršiaus. 1905 m. ten užmušta 479 žmonės; taigi šimet ir ten užmušimų buvo kiek mažiau. Priežastimi atsitikusių po žeme užmušimų buvo ir ten tankiausiai netikėti grūvimai nuo viršaus anglies arba akmenes: per juos žuvo 292 žmonės, angliniai karai užmėst 87, eksplozijos 11, o elektrikinės vielos 25.

Bliedingas gaisras.

Harrisburg, Pa., 1 Vasario. Gaisras sunaikino garsojį Grand Opera House. penkių aukštų mūrinį namą ir išdeginu visą cilę aplinkinių namų, teip juog iš viso bilėdes pad ryta apėpusė milijono dol. Ugnis, atsiradusi teatro namų sklepe, teip sparčiai siautė, kad išpardėjimo buvo mislijama, juog sunaikija visą miestą vidurį, nes periuks skersai latves netrukus įsiautė apie 12 namų. Šeši ugnegnešiai begesindami tapo sužeisti.

Eksplozija užmušė apie 25.

Elkins, N. Va., 4 Vasario. Ties Thomas, netoli nuo šilvų, Davis Coal and Coke kompanijos kasykloje atsitiko eksplozija, kuri užmušė apie 25 – 30 mainierius. Tikro skaitliaus dar negalima paduoti, nes eksplozija tikos tuojaus išryto, kada darbininkai buvo besileidžia į kasyklą ir nežinia, kiek tame tarpe jau buvo nusileidę. Penki mainieriai ką tik pasiekė kasyklos dugną eksplozijai atsitinkant, ir visi buvo užmušti mirtinai, taigi nesitikiamas, kad ir iš kitų kasykloje jau buvusių nors vienas likosi gyvas. Darbininkai, stovintieje pas įsileidimą į kasyklą, per eksplozijos trenksmą tapo išbloktii į visas puses ir kai kurie sunkiai sužeisti.

Randas užžėdys 12 milijonų.

Washington, D. C., 2 Vasario. Rando komisija tyrinėdama atrado, kad gelžinkeliai perbrangiai apmokami už vežimą randaivų paktinių dalykų, o tai per neteisingą sistemą svėrimo. Pertaisymas tame dalykelyje perdraugus su kitokiomis permainomis užžėdys randai apie 12 milijonų dol. per metus. Iš

užėdėtų pinigų 7 milijonų nartara išleisti papildiniui algų pačty raštinkams ir gramatnešiams. Mažiausia alga gramatnešiams miestuose buvo \$50 ant mėnesio, kuri kas metas didijis, pakol po šešių metų gaus \$100 ant mėnesio. Tai gi pagaliau naują padavimąjį paktų raštinkams galės apsimainyti vieta su gramatnešiu.

Uždraus ženyti nesveikiems.

Harrisburg, Pa., 1 Vasario. Pensylvanijos legislaturai paduotas įstatymo užmanymas, pagal kurį, jei jis bus priimtas, nebus valia pakuotis ypatoms turinčioms kokių ligų ir galin žykos pernešti ją ant vaiky. Ši do raštinkams bus uždrausta išduoti rekalingas prie apšivedimo popieras ypatoms, kuriuos neturės gydytojui paliudyjimo po prisiega tvirtinamo, juog ketantis vesti arba tekėti neturi sausligės, yra sveiko proto ir neturi teip kokios ligos, kuri galėtų persiėsti ant kitos kartos. Gydytojai po visų valstijų karštai išsitarė už toį įstatymą, kaip pagerinanti žmonių vesle, ir pasitikiamas, kad legislatura įstatymo užmanymą priims.

Airiai gelba savo tėvynė.

Philadelphia, Pa., 4 Vasario. Airiai sujudė per visą Ameriką želbsti savo tėvynę, Irlandiją, išgauti nuo angliškos valdžios savyvaldą. Laukiama, kad Irlandijoj pasidarys parlamentiniai priedūšimai, kada neužilgo bus pradėtas įstatymo sutarymasas reikalaujantis Irlandijai savyvaldos. Amerikiečiai airiai, suprazdami, kad ten be pinigiskos pašelpos sunkiai ką nuveiks, susirio į didelę Amerikos Airių Sanjungą, kuri Philadelphiajį rudenyj laikydama savo konvenciją pasidėjo dolerij pagalbejimui savo broliams tėvynėje jų kovoje už lyusybę; Philadelphiajos airiai vieni pasidėjo surinkti 10 tūkst. dol. Teip karštai airiai deda auksas, kad dabar Philadelphiajioje iki 5 d. Vasario keta turėti 20 tūkst. dol auką, – dukart tiek nei pasidėjo.

Tymai Chicagoje.

Chicago, Ill., 4 Vasario. Meisto vyriausybė sujudo stabdyti apsiplėtimą tymų lipančios ligos, kuria jau apsirogi 15 000 ypatų. Sveikatos džiūrėtojas Whalen išleido atsiskaukimą, prašydamas, kad visokie vieši susirinkimai, o ypač šie baliai, sustoty nors ant vienos savaitės, kas žymiai su laikytų ligos persinešimą.

Inves talystė.

Philadelphia, Pa., 2 Vasario. Lehigh Valley gelžinkelio kompanija, per koki laiką tęmėjusi ant savo darbininkų sulyg anų vartojimo svaigiančių gėrymų, išrado, kad darbininkai blaivininkai yra daug istikimesni už tuos, ką vartoja svaigiančių gėrymų. Teip persitinkrusi yra kompanija, kad apstėmė reikalauti, juog kiekvienas darbininkas, dirbantis prie trūkų leidimo, turi prisiegti negeraijs svaigiančių gėrymų, o prižaduos perengimas bus pabaustas paleidimo iš tarnystos.

Bitės gydo reumatizmą.

Harrisburg, Pa., 4 Vasario. Valstijos zoologistas d rras Surface išrado naują būd reumatizmo gydymui: reikia, sako,

bitėms duot įgilti į skaudanmas viešas. Del išrodymo to jis neseniai išgudė bitėmis nekuri fermerj, kurys dėl reumatizmo vienos rankos suvis negalėjo valdyti. Laikraščiams šitokia žinia praplatusiu, anas gydytojms susilaukė šimtus atsisaukimų nuo reumatizmo sergančių, prašančių to gydymo bitėmis.

Sustraikavo.

Mahanoy City, Pa., 2 Vasario. Dodson anglies kompanijos Morea kasykloje sustraikavo visi 600 vyrų ir vaiky, ne sutikdami su kompanijos reikalavimais. Išėmus dažūrėtoją ir kelis urbdinkus, nei vieno darbininko neliko prie darbo. Ana kompanija iš senovės atsižymi savo nesutikimais su darbininkais; šikart reikalavo, kad mainieriai išrinkty akmenis iš anglies be jokios už tai ypatiskos mokėties, o nors atskirtinai darbininkai bandė susitaikinti, tačiau nesulygo.

Šalčiai.

Philadelphia, Pa., 4 Vasario. Oras staiga atvėso ir laike pakutinių 18 valandų termometras puoė ant beveik tiek pat laipsnių. Panedžio ryte vyriausybės termometras ant Federal namų viršaus rodė 15 laipsnių F. (22 R.). Tame pat laike Pittsburge termometras rodė 14 laipsnių, o Chicagoje 2 laipsnių F. Utarniuke per visą Pensylvanijos valstiją puoė dikčiai sniegas, vietomis daugiau nei pusę pėdos giliai. Vakarinėse valstijose North Dakota ir Montana žmonės kenčia didelius šalčius, kokių jau ilgus metus ten nebuvo. Termometras po įvairius kraštus ten rodė 30 iki 48 laipsnių F. (27–35 R.) šalčio. Ant nekuriuos farmos rado cilę šeimyną sušalusią.

iš Visur.

Rusijos vadai pralėdė. Peterburgas, 4 d. Vasario. Griovas Haiden, vadas Ramaus Aginimo Partijos ir prof. Kovalevskio – senarj Otkobristų partijos. M. Auikina, vadą kininkų partijos praėjusioje Dūmoje, valdžia išrado netinkančių ir uždraudė balsuotojams jį rinkti.

Caras pasitiki Dūmai.

Primjeras Stolypinas išleido cirkuliarą, kuriame vardo curo išreiskia pasitikėjimą, juog būsimoj Dūma patsaijs valdys Rusijos bėdas. Girdi, valdžios viršininkams aštriai uždrausta eš imti dalyvumą rinkimuose, nes caras pasitiki pilnai ant savo pavaldinio. Senatas išleido nuomonę, juog prof. Paulius Milukov'as negali būti renkamas į Dūmos sąnarinus.

Muzikali kovoje su kareiviais.

Toms, Siberijoje, 4 d. Vasario. Šitoje apielinkėje kaimiečiai nesilviu kirtė miškus. Išsiųsta kareivius jų suvaldyti. Kaimiečiai sutiko kareivius su šurviais. Kovoje iš abiejų pusų krito po kelioliką aukų.

Nejletis Amerikos vatos.

Rusų bankieriai tariasi suda-

ryti didelį sindikatą, kad pagilinus ir išvalius Amu Dariją nuėkt iš vidurinės Azijos partraukti pigiaus vatajį Maskvos fabrikus.

Sulyg programo garlaiviai plaukios Amu Darija ir susijungs su Azenburgu Taškento gelžkelniu žiemėje dalyje Uralo ežero. Tokiu būdu dabartinis Užkaspjinis rutas (kelias) sumaižys per pusę ir papigis vatos parvežimą. Iki šiol Amerika pristatydavo daugiausiai vatos Rusijai, nes vandeniu pigiausiai atsieina parvežimas.

Odesos žydai baimėje.

3-į d. Vasario Odesoje pasklido žinia, bėk valdžios agentai išnaujo rengiū žydų skerdynes. Tą pačią dieną bandos apsiginklavusių valkatų lakstė po gatves, rekaudami: „mirtis žydams“. Policija jų vienok nemėgino sustabdyti. Perėitį savaitį į 60 žydų, tame skaičiuje studentų ir gimnazistų, buvo bėdiškai užgauti. Daugybė žydikų krautuvių apieplėta. Žydai apimti didėle baimė, ir kas tik gal skubinaš apiešit miestą.

Prancūzija.

2-ą d. Vasario baisi vėslau su sniegu sunaikino 20 namų Bareges kaime, Lourdo apielinkės. Paskučiausios žinios praneša, juog po namų griuvėsiais ir keltais žmonių pražuvo.

Kaip rėšmė pe citame Zvaigždės nuom., prancūzų masoniska ir socialistiska valdžia kovoje su katalikų Bažnyčia parsikvietė sau į pagelbą pagarsėjus Amerikoje valkatą, vadinantį save arcivyskupą, nekuri Villiatą. Jis apsigarsino galva naujos bažnyčios, kurią pavadinu „Apaštališka prancūzų bažnyčia“. Prancūzų valdžia, atėmusi nuo katalikų bažnyčias, pavėdė jam vieną žymesnių šventynių, beje Barunibitj kilioistorij. Villiatas praminė jų šv. Apaštalių bažnyčia ir su pagelba kelių atskalinu, nevakunij, pradėjo laikyti pamaldas toje bažnyčioje 3-į d. Vasario.

Katalikai, žinoma, neužganėdinti iš tokio panikinimo jų buvusios lažnyčios, sukltė prieš tą apgaviką didelę demonstraciją. Kada Villiatas neva kunigas Roussin pradėjo girti jį, sakydamas, kad Villiatas esą išvėtas ty vyskupus Antijokijos patriarko šv. Petro įpdinio, tai pakilo balsai bažnyčioje: „jis ckskomunikuotas.“ (Sv. Tevas iškenė Villiatą ir atmetė jį nuo katalikų Bažnyčios už tai, kad jis mėgdėjoja katalikų apcigas ir nuduoda save už arcivyskupą.) Policija, kuri laiko atskalinu pusę, išvėrė iš bažnyčios kiekvieną jai pažvelgtą žmogystą. Nepaisant to, kada pasirodė pas altorij katalikiško arcivyskupo rūboses, pakilo vėl didelis riksmas ir šūkavimas. Policija vėl metė žmones laukan. Villiatas „laikė Mišias“ pagal katalikų apcigas, kada jis darė pakeltimą, žmonės pradėjo vėl kelti išnaujo maistas. Policija turėjo įvairias darbas, patarnaudama tam neva vyskupui prie mišij.

Mat kokia socialistų ir laisvamanių teisybė.

Prancūzų masonai ir socialistai didžiūm balsų savo parlamente pėvarė nutarimą, kad atskirt Bažnyčią nuo valstijos,

t. y. kad valdžia visai nesikiš į Bažnyčios reikalus, nei mokė kunigjems algų. Padarę tą nutarimą jie ugrėžino ušgrobtj Bažnyčiai prigulinių žemų ir namų (ligonbučių, mokyklų ir tt.), bet dar sukonsfikavo ir atėmė nuo katalikų jų bažnyčias, klebonijas, seminarijas, vyskupų rezidencijas. Negana to, su pagelba kareivius išvėcė katalikių seminarijų klirikus, vyskupus išmėtė iš jų rezidencijų, teipogi kunigus iš klebonijų. Teip persekiodama tikrus kunigus ir vyskupus, ta pati valdžia visokiems valkatoms vergiška berauja. Visur Bažnyčios priešai kariauja vienokiais laisvais. Kaip ir mūsų „laisvamanių“ ir tautiečių gazetose ir jų agitatorij visaip kaip dergia katalikiškų dyvasikijų, išjuokia katalikiškų bažnyčių pamokslus, o suvis jokio mokslo neturinčius valkatas, nuduodančius katalikų kunigus, giria ir garsina kunigais.

Revolucija Kynuose.

Iš vidurinių Kynų pareina žinios, kad pakuliosio ten revoliucija keta imti viršū ant valdžios. Provincij Hunan ir Kwantung maistininkai grėšia susijungti ir stoti į atvirą kovą su valdžios kareiviais. Maistininkų vadu yra nekuri iš sugavimo išspradės kynas, kuris Japonijoje gyvendamas sutvarko revoliuciją, mardydamas nuverti nuo Kynų sosto dabartinę Manču dynastiją. Maistininkai gerai apsidirėję kalnyju tvirtynėse ir ten pasiekimngai atsipirai prieš užpuolimus valdžios kareivij.

Valdžia po Europos žemės užperka armuoty ir amunicijos, idant prieš maistininkus kovoti, o maistininkai teipgi išmano slapta parsitrinkti karės reikmenij.

Neseniai 20 000 valdžios kareivij su armotomis užpuolė ant nekurius maistininkų drėvėties, bet nieko neitaisė. Sakoma, reikia abejoti, ar valdžia nors ir sutrukudama visuo savo kareivius apveiks maistininkus.

Iš Mukdeno praneša, kad ir ten esąs pavojingas sukilimas prieš dabartinę valdonų dynastiją. Nekuri kareivij pulkas išsėdė visus savo apicierus. Pekine teip policija kaip ir randaivų namų sargai padvigubinti.

Kynal nor mokytis kareiviško gudurumo pas vokiečius.

Shanghai, 3. d. Vasario. Naujas Kynų ambasadorius Herlyne, Jang Tcheng, pataria savo valdžiai nusigūsti paskirtą skaičių apicierių į Vokietiją pasimokyt vokiškų ginklų vartojimo.

Redakcijos sakymai.

p. G. Baronas, Lietuvos apsaugos, Pa. – Tamistos apsiųzventij apjoandinančių Lietuvos lietuvis negalime Zvaigždėje patekinti. Gal kiti laikraščiai mėgsta tokius, be jokio pamaty, išdergimus, bet ne mes. Kolioti artymą be jokios priežasties, tai suvis ne laikraščio darbas.

Fera!

Wananie, P. A., lietuviška paprapia kels „ferus“, kurie prasiėdės 5 d. Vasario ant Barrett' o salės; laike ferų bus du balij: 9 d. Subatoj ir paskutinį per Užgavėnes utarninką. Viskas eis ant parapijos naudos.

Evangelija

Užgavėnių Nedėlioje pagal šv. Luk., skyr. XVIII.

Anuomet patėm Jėzus su savimi dvyliką, ir tarė jiems: Šit, einame Jeruzolimom: o išsipildys viskas, kas yra Pranašų parašyta apie žmogaus Sūnų, nes bus išduotas stambeldžiams: ir bus išjuoktas, ir noplaktas, ir apspaudytas. O nudybavoj užmūs jį: ir trečioje dienoje kelsis iš numirusių. O jie nieko to nesuprato: ir buvo tas žodis paslėptas nuo jų, ir nesuprato, kas buvo pasakyta. Ir tikos kad artinos Jerikopi, kažkuris aklas sėdėjo šalio kelio, elgėtaudamas. Ir išgirdęs praeinančią minią, klausė, kas tai būtų. Ir pasakė jam, juog Jėzus Nazaretietis eina pro šalį. Ir šaukė, tardamas: Je zau, Dovo do sūnau, susimilk ant manęs. O kurie dėjo pirmu, barė jį, idant tylėt, bet jis šaukė dar labiau: Dovo do sūnau, susimilk ant manęs. O Jėzus sustojęs paliepė atvesti jį pas save. O kad prisitariom, klausė jo, tardamas: ko nori, idant padaryčiau tau? O jis atsakė: Viešpatie, idant praręčiau. O Jėzus tarė jam: Praręk, tikėjimas išgėdė tave. Ir tuojaus praręjęo ir sekt jį, garbindamas Dievą. O visa minia regėdama garbino Dievą.

Nekaltybė.

Vertė J. Gerutis.
(Pabaiga.)

Męs regime čionai, kaip tai tankiai skriaudžiame Dievą ir Jo šventuosius. Męs norėtume būti tobulus, kaip jie, ir malonėtis Dievo tarnaut, kaip jie. Bet męs tariamės galj pakilti šventais, negyvenę teip, kaip šventieji gyveno. Tai nebūtų teisingai. Šventieji kiekvieną tobulystę žingsnį rūpestingai žengė ir kiekvieną paguodą susivienijimo su Dievu brangiai pirkė. Vis tai jiems ir stačiai jiems yra ištikimybės kaina. Už mažiausią nuokirpą iš pergalėjimo kelio — kurio Dievas reikalauja nuo jų sąžnios — už mažiausį nuovargį sunkiame išsivadėjimo kelyje, tuojau jie yra baudžiami. Teipgi nedaro Dievas niekuomet su mumis, su tikrais samdininkais, su palaido gyvenimo mylėtojais. Dievas, nepasikabinęs aštrybe mums teip bausia, kurią šventieji patys sau užkrauna, kad pašalintų paskutines klėtis šviesos regėjimo ir galutinio susivienijimo su Dievu, — Dievas, sakau, nepasikabinęs jų aštrybe, šveičia tankiai šventuosius be to iki sielos ilgumos. Tą šveitimo Mistiką vadinoma sopolinga nuovaita. Męs ta imamės stebklą jau padarę, bent kiek pažvelgę į dvasiško gyvenimo kelią. Nors tai darome ne dėlto, kad ištikrųjų Dievo įsikotume, bet teip sau, juokais, lyg neturėdami ko geresnio veikti. Ir imame tuojau dejuoti, kad Dievas nesileidžia surasti, kad mūsų permaina į naują žmogų einanti vėžio žingsniais, kad mūsų sparnai neaugą dvasiško skraidymui iki trečiojo Dangaus. Bet Dievo šventenybė randa daigi tiekai klūčių pas šventuosius, kurie jau seniai stebklūs padarė ir seniai pažino Dievo paslaptis, dangiška šviesa apšviesti, — randa, sakau, klėtis susivienijimui su Juumi, teip juog tankiai, priėmę jų vytiškus Pasivarginimus, turi patys paimti savo rankosa paskutinę, pačią opoją nuovaita, kad paverstų ją į dvasišką.

Taigi, visų augščiausias Pasivarginimo laipsnis pas šventuosius gali mumus pertikrinti, juog nėra žmogui kito kelio Dangun ir prie Dievo, kaip tik kelias pakūtos, Pasivarginimo, išsivadėjimo sąvės. Moksliniai, malioriniai, daininiai pasitraukimo nuo svieto, išsivada visų žemės malonybių, pasikakina vien tuomi, kas yra būtina reikalingas gvybės išlaikymui. Vis tai jie o ro, kad dvasiškas patjegas su rinkty, kad augštai uždotnet pasitaisyty, kad padėtų dvasi į pasikelti idealo karalystėn. O mėgę tikimč, galj pigiai apsieiti su kur kas sunkesne uždotimti, su pasikilėmų į viršprigimtį dalykų karalystę, uvertoję ty pačią įrankty. Jeigu žemiška gudrybė ir daila saugojas svieto malonybės, tad kaip mėš norime pažinti dievišką išmintį ir pačią sunkiąją dailą, tobulą, viršprigimtą gyvenimą tyčiodamies? Ką g męs pasakysime apie šventuosius, kurie, niekuomet po krikšto nenustoję rojaus, teip varginuo save? Ką pasakysime apie šventenybės karalių, gimusj nuo amžių iš Tėvo, pilnų mylistų ir teisybės, kurs tiekai prisikentejo? Ką atsakysime ant to mėš grieštinio? Atsakysime su š. Raštu: Kuomet męs su Juomi kenčiame, būsiame su Juomi ir išaugštinti (Rom. VIII, 17). Tiktai tas gaus vainiką, kurs gerai ka-

riavo (II Tim. II, 5). Privalome tarti su šventaisiais: Kristaus meilė spandžia mumus (II Cor. V, 14). Jeigu mūsų Viešpats kentėjo, išsivadėjęs sąvės, kaip gi męs norėtume vaikščioti lėdij ir rožių takais? Kaipgi męs norėtume būti pasodintais šalio Jo Dangyje, kad čia ant žemės neraiškiojame šalio Jo per skausmus ir išsivadėjimą?

10.

Taigi, šalin visokia baimė ir lobystė! Ką gi męs tuomi tarpu dūmojame ir ką veikime? Mažutėliai, silpnučiai pelno Dangaus karalystę savo vytiškais darbais, o męs pasikakiname skurdę baiktalystės vergijoje. Miega mūsų dvasiškos spėkos, nyksta mūsų dvasiai! Metas keltis, metas imtis už darbo! Lai niekas nenusigستا Pasivarginimo vardo. Jis visai nėra jau teip bausis, kaip svietui vaidinas. Siurpuls Pasivarginimo linkon yra stačiai šmėkla. Šmėkla yra bausis nuo tolo, arti jį yra niekuonimi nekaltas. Čia baimė talpinas ne Pasivarginimo esybėje, bet tečiaus vaidintuvėje. Ištikro, kogi reikalauja Pasivarginimo prisakymas nuo mūsų? Ar reikalauja, kad męs praleistume keturias dešimt dienų su Viešpačiu, nevargę ir negėrę? Ar reikalauja, kad nepalaistume iš rankų rykštis ir kasdien pasirodytume prieš Dangiąk Tėvą ir prieš mūsų anioją sąrgą, su kruvina nugara, kaipo pakūtos auka už kūno griekus lyg Dievo Sūnus prie dybo? Ar reikalauja, kad mėš panašiai į kankinius — kurių svietas nebuvo vertas — kentėtume pajuką ir smėgius, kad dieną-naktį gulėtume ištempti ant kančios redelij, vargintume savo kūną ožio kailiniais ir pakūtos švarku (Hebr. XI, 36—38)? Ne, ir visai ne! Kas yra kuomet norint reikalavę nuo mūsų tokių daiktų? Tie Pasivarginimo vyčiai dėjo teip aštriai pakūtojavo, kad pilnai atlygintų Dievo teisybei ir kad Dievas tuo mažiau bereikautų nuo mūsų. Kad nors bent tai mėš išpildytume! Taigi, ko yra laukiama nuo mūsų? Yra laukiama, kad mėš tiek rūpinumės apie savo kūną, kiek rūpinas rūpinumės apie savo širgą. Kelvisis savo širgą šeria, bet ir vaziuoja juomi. Teip ir męs privalome kūną penti, kaip sielos pabuklą, kad jis galėtų jau tarnauti; bet kad atsipėngęs nepamėstų sielai tarpaus ir neimty spardyti. Privalome apsieiti su mūsų kūnu ne kaipo su kokių galvažu-driu, supykę ir keikdami, bet taipiai ir kantriai. Mūsų kūnas yra silpnoji pusė, jis pats neturi proto, jį turi rėdyti siela teip atsargiai, kad nei jo prispausty, nei savęs leistų įspaugti. Męs turime laikyti kūną už gerą ir malonų vaisioją mūsų puikiuosius pušis, sielos kuriam už vaitės įridera užmokėti brangesnis dvasiškos dovanomis. Aiškiau pasakius, reikia kūnui suteikti, kas yra jam visuomet reikalinga. Reikia kaikuomet jį bent kiek palisinti. Bet reikia pašalinti nuo jo vis tai, kas būtų jam, o tuomipat ir sielai, pavojinga. Nerėikia kūnui leisti perligai miegoti, pariminkštai gulėti, prailštai devėti. Mės neprivalome bėgti teip jautriai nuo kiekvieno kūniško nepatogumo, nuo kiekvienos dvasiškos naštos. Privalome prisilaikyti vienodo laiko atskilimui ir tamtikros taisyklės darbe. Privalome nesibaistyti pakraščiais ir pamesti tuščius, dvasiai vodingus ir kitep pavojingus žaislus. Privalome valdyti liežuvi ir sergėti akia, sumažinti žingėidą ir malsinti atliekamą sumaną. Privalome nutraukti sau kaikada gardų kšnelę, išsivadėti maos linksmybės, neraguoti gardumų, jei šie darpaug kutena mūsų gomurį. Trumpai pasakius, privalome užlaikyti visur lėtumą, saiką ir mastą. Galop daugumai šėip jau žmonų pakanka užlaikyti miėrą ir savyvaldą ir tuomi baigias jiems paviršutinio Pasivarginimo prisakymas visuose daiktuose. Tečiaus anso bausios pakūtos praktikos pas pastelnikus giriose ir pas vienuolius vienuolynuose buvo tik neprivertus išimtyneš. Ir jie paprastai be padėjo miėrą visame, negu nežmoniška Pasivarginija.

Pas juos vidaus Pasivarginimas skaitės kurkas svarbesniu užviršaus Pasivarginia. Nėpykti rieškė jiems daugiau, kaip pasinokauti ketu riaskėdint metų. Jie nepamiršdavo Apaštolo žodžių: Visi kūno veikalai teturi vertę, bet dvasės padorybė tai turi vertę (I Tim. IV, 8). Apaštolas nesako, būk paviršutinis Pasivarginimas esąs netikis ir atliekamas. Jis sako tik, juog Pasivarginimas duoda tik apribotą pelną, palyginus su šv. Dasės įkvepta Dievo meile, kuri pritašo sielą visiems geriams darbams. Tuomi paviršutinis Pasivarginimas nėra pantiaktas, bet tik yra išaugštintas vidaus dvasės auklėjimas. Jeigu kūniškas Pasivarginimas, kurs visgi yra žemesnis ir apribotos verty-

bės, abelnai yra teip svarbus, kiek tai turi būti vertesnis ir reikalingesnis dvasės Pasivarginimas! Neprošalį yra persergėti ir mūsų gadynę nuo ano paviršutinio ir bet kaip daromo Pasivarginimo, apie kurį jau girdėjome pas Cinikus ir Parizėjus. Jie tai labai yra kalti dvasės pagadinimo ir apleidimo iš vienos pusės, o iš kitos yra kalti panikinę visoką ascziją. Čia nuolatos apsieičia tie, kurie — sulyg Liuteris savo pradžioje — tieško išėjimo ne pažejojime save puikty pajautimj, bet tik nežmoniško kamo užpuolę ant kūno. Nepitrukta niekuomet tokių asmenų, kurie mano, būk susilpnėjusią Bažnyčios ir vienuolynų rėdą esą galima atitaisyti Jansenstij dvasioje, įvedus vėl senąjį paviršutinę aštrybę ir ėmus užlaikyti visus apėgų mažmodius. Ir aiškus daiktas, juog tuomet būsią visi tuo tobulesni, tuo maldesni, kuo labiau kietesne aštrybės sąšatine apsilvikią. Židrint iš tos šalies, mėš turime Jansenizme nemažą pavėiską. Bet tonai nėra Bažnyčios dvasia, nėra Šventųjų nuomėnė, nėra Kristaus mokslas. Parizėjai ir daugumas vienuolių, tarė Viešpats šv. Brigitai, gvyvoa aštriai ir visgi neprisiartina prie manęs. Tai dėlto, juog jie neturi tikro pamato. Pasinikas yra geras daiktas, bet meilė yra kurkas geresnė. Be šios vis niekai. Paviršutinė aštrybė nėra amžina ir ne visiems prieinama. Bet širdies tobulybė yra visiems galima. Jei tik pasinikas glūdo sielos dvasišką pažangą, tuo met yra galima pasiniką sumažinti ir apsieiti su kūnu nebe teip aštriai. Reikia teip gyventi, kad niekas nenugisgųty mūsų aštrybės ir kad visi galėtų mūs sekti.

Todėl tarpu visų aplinkybių ir visiems žmonėms yra reikalinga ta Pasivarginimo rūšis — nuo kurios niekas negali išsikalbinti — kuri paliečia jusmų, ypatingai pajautimus žmogaus vidaus. Be šios rūšies nepaveda nieko visoks Pasivarginimas išviršaus. Ir visoks kūnystės pasivarginimas, nepadaręs pirma didžio nuostolio, privalo stengtis pasiekti šitą savą tikslą kaipo antros eilės irankis. Šita yra tikra dvasiška kovos, nuo kurios priguli sielos sveikata ir kurią teip perša dvasiški mokytojai ir visi jų vedamicie. Be ty dviejų Pasivarginimo rūšių niekas negali pasidaryti ne tik tobulas, bet ir geresnis. Sietidvigi gali vartoti kiekvienas. Gali kas pasakyti: Aš negaliu pasinokauti. Bet ar gali pasakyti: Aš negaliu suvaldyti liežuvio ir akių? Ir jeigu teisingtas kas, jis nereikalaujās rykštis, tar ar gali sakytis neturjā pierdėmės valdyti savą piktus pajautimus, piktus papročius, nedorus širdies palinkimus, išklydusią vaidintuvę, atkaklybę, savalią?

Taigi, visi, kurie trokšta savo išganymo, privalo išsivadėti sąvės. Tai gali padaryti kiekvienas, bytik panorėty padaryti. Panorėję aptaisyti mūsų doriskus ir draugiskis prakaitinimus, nieko daugiau nereikalaujame, kaip tik išsivadėti sąvės. Kasgi yra didesnė dalis mūsų neva tai ligų, širdėgų, dirksnaligų, panuri, juokligių, verkligių kane stoia išsivadėjimo sąvės? Kas padaro gadynę teip nepakeičiamą, bėdnesny teišgėdijimą, persekiojimą ir pažeminimą teip nežmoniška, kane tai pati priežastis? Tai teisybė, juog žmonės kentėjo ir kituomet užtektinai. Bet pas juos buvo daugiau išsivadėjimo ir par tai jie kentėjo ramiau ir kantriau. Dabar tvirt suvisu kitep. Laimėliai yra nelaimingėsi už beturčius ir kentuosius, o didturčiai labiau dejuoja už bieduosius. Ir vis tai paeina nuo to, juog niekas nebeaukleja išsivadėjimo sąvės. Mūsų gadynės vėgų daugiausiai yra kalti auklėjimas ir pedagogika*, kurioudu stačiai moka ne tai, kas žmoniai yra būtina reikalinga. Kadangi mokyklose nebeaukleja apie išsivadėjimą sąvės, per tai kiekvienas rūpinas tik savimi, įjesko tik, kas jam malonu, o ne kas malonu kitam. Jau čia tik kiekvienas, kas jam gražu ir meilu, ale kitį žmonės jam ne galvoje. Be išsivadėjimo sąvės augstas mokslas gimdo tik keistus reikalavimus, nesvietišką pretensiją ir sukraipytą valią. Re išsivadėjimo sąvės gėdočiai daros nepakaktinti, valdonai — nuozmūs, jautrios sielos pasidaro jautrios tik pačios sau, bet visai neautrijos svetimai laimei ir nelaimėi. Apšvietuliojai stojis šleikštūs. Užtat, kokią tai suteiktų pasauliui geradėjystę tas, kuris vėl įčėpyty auklėjimas ir širdysna Pasivarginimą ir išsivadėjimą sąvės!

11.

Nejaugi yra nebegalimas daiktas pažodinti vėl tą Pasivarginimo dvasi? Privalome atsakyti ant to: Kas pas žmones yra negalima, tai yra galima pas Dievą. Žinoma, pasirėmus

vien tik ant šėipjau pamato, nekanačią įveiktume. Męs turime čia pasakyti tą patį apie Pasivarginimą, ką esame išaugšto pasakę apie Nekaltybę. Naturaliskūs pobūdiūs užlaikymai šios ir ano yra galima pagirti, bet šietidvi dorybi pildytos vien tik dėl naturaliskų pobūdių retai tetarūs vertę. Kame nepaveda viršprigimtas pobūdis, menka yra viltis jiedvi gyvenimam įvesti. Ir tai visai suprantama kodėl? Teip vadinama naturaliska Nekaltybė yra tik grynai negatyviška dorybė, jeigu čia gali būti kalba apie dorybę. Ji yra tik dyka vieta pikto ir daugiau nieko. Bet visai nėra tai dar — kaip augščiau nagrinėjome — dorybė. Dorybė yra kanakas poityviškas. Dorybė yra žmogaus išsinerimas iš kūniško gyvenimo, kuriame laikė j teip noriai palinkimas juo tingius, minkštus gamtos. Iš čia giu numanyti, dėlko teip retai atsiranda tikra, naturaliska dorybė ir dėlko kai kurios dorybės, vartojamos iš grynai prigimtos priežasties, niekuomet neneuina tolyn. Prie tokių dorybių prisiskaito Pasivarginimas ir Nekaltybė.

Taigi, mėš neorime užtylėti, juog sulyg mūsų tvirtos nuomonės šietidvi dorybi gali tik būti tobuli ant viršnatursko pamato. Jiedvi privalo būti ne vien prisiturdėjimas nuo pikto, bet privalo būti gero pilnybė. Jiedvi privalo stovėti kurkas augščiau už gamtą, nea jiedvi reiškia garbingą gamtos pergalėjimą. Pertai nėra ko dūmoja apie judviję užlaikymą tenai, kame nėra Dievo širdyje ir šv. Dvasios pilnybės. Tiktai vienybė su Dievu pakelia žmogų augščiau už teip galintus kūniškus palinkimus ir atlygina pakaitinai už tą sąukas, kokias šietidvi puiki dorybi aukauja gamtai. Užtatai, kame nėra Dievo nesistebia, juog tie, kurie teip maž tesirpina apie viršnatursko gyvenimą, nėra nei Pasivarginimo mylėtojai, nei Nekaltybės vyčiai. Teipos niekas neprivalo laikyti už nesuprantamą Dievo dalėidimą, jei kartais žmogus būk tai ūmai nukrinta nuo dorybės augštybių, ypač nuo Nekaltybės ir padaro arba išgąsti, arba dūnaugumą svietui. Dievo teismai yra tankiai ne teip jau nepasiekiami. Toks žmogaus nukritimas, rasi, buvo ne iš didios augštybės, bet buvo tik sugriuvimas pastatytos ant pačios tuščios triobos. Tokioje trioboje nebuvo nieko, kas būtų galėjęs ją apsaugoti nuo griuvėsių. Nebuvo jokio pamato Dievo baimės, nebuvo maldos stulpų, nebuvo tvirto mūro, skiriamio nuo svieto. Štogo vidaus ir viršnatursko gyvenimo ir par tai nebuvo vienatinės stiprybės, kurią šietidvi dorybi — Pasivarginimas ir Nekaltybė — turi. Užtat yra dykas galas šiekoti jiedvi tiems, kurie neketina ištikrųjų įjeskoti viršnaturskos tobulystės. Bet tiems, kurių širdys yra sykj pasinešios ant tobulystės, kuriems rūpi jų sielos išganymas, kurie ištikro nori sekti Jėzų Kristų, — tiems Pasivarginimas ir Nekaltybė yra pigiai suprantama pačiuo da iš sąvės. Ypač kaslink Pasivarginimo čia dvasiškam vadovu visuomet prisieina labiau priturti, o neraginti. Čia jis nemaž turi sergėti, kad dievobaiminis asmenys nepernėgty išminties ir saiko ribos ir tuomi nesuramdytų dvasios laisvės.

12.

Panorėjus ką nors padaryti, kad ištikrųjų patarnautume svietui ir išgydytume žaidnas mūsų dorisko ir vėjo gyvenimo, reiktų be abejonės papiršti Pasivarginimo dvasi. Jei pedagogai ir gimdytojai paklaustu mumus, kaip reikia sutvarkyti naują kūniškai sveikesnę ir dvasiškai tvirtesnę žmonių gimintę, tad męs atsakytume jiems trumpai: Reikia įvesti Pasivarginimo dvasi. Jei dvasiškai škelbėjai ir apologetai klausyti mūsų rodos, kaip jiems padaryti, ka Dievo žodžiai ir tikėjimo teisybei vėl išdykiati vietą žmonių širdyse — męs teipos atsakytume jiems: Užlaikyte ir patys Pasivarginimą. Svietas netiki, būk jus kalbate teisybę. Bet patėmies, kad jus varginaties pratyse, turi įtikėti, juog Pasivarginimas yra ne juokai. Ta patį pasakytume sielų vedėjams, jeigu jie paklaustu mūsų, kodėl jie tiekai praktikuodami tankiai menkas pasekmes teturi. Atsakytume: Užlaikyte labiau Pasivarginimą ir išsivadėjimą sąvės ir rodykite tuomi pavėiską kitems. Jeigu jus nepatrauksite žmonių prie Pasivarginimo dorybės, tad nepatrauksite abelnai prie jokios kitos. Bet sulyg jus sustipr įsėsite čia, tuomet tikrai galėsite reikalauti visusunkiausiu daiktų. Galop paklausti, kaip reikia vėl pažadinti sudužiotuos dvasi, kad jie išsiblandytų iš miego ir didelaiss žingsniais, su uždegta liampa eiti pasitikty sužiedotojo per vargus, kurie pranonks jį, — teip paklausti, mėš vėl tik galėtume atsakyti: Reikia atnaujinti senąjį Pasivarginimą ir išsivadėjimą sąvės. Visuomet ir visur Pasivarginimas! Nes tikras vaistas visoms mūsų ligoms yra: Pakūta už griekus, aštrybė sąvės linkon, nuolamas maldoje, didelė kantrybė ir sekimas Jėzusa Kristaus kryžiaus kelyje ir kančios meilėje. Kas gali tai suprasti, tas lai suprantai!

Naujos knygos.
 Gavome iš Lietuvos šv. Kazimiero Draugystės Kraune, išleidimo knygučių, labai naudingų ir piziu:
 Maža dovanėlė vaikams 3c.
 Atsargiai su ugnimi, t. y. su knygomis 6c.
 Girtuoklystė ir blaivybė 3c.
 Apie vaiku auklėjimą 6c.
 Triaš dienoms rekolekcijos 20c.
 Sv. P. Marijos užtarymas 10c.
 Išpažintis arba spaviednė 25c.
 Trumpa Kat. Bažn. Istorija 50c.
 IS „Saltinio“ Redakcijos gavome garsingos lietuviškos rašytojos, Satrijos Raganos, veikalį „Nepasisekė Marytė!“, komediję dviejose aktuose. Kaina 10c.

Zvaigždės Agentai.
 Chicago, Ill.:
 L. Brodovič, 4556 So. Ashland Ave. — Ant. Račkauskis, 828 W. Taylor Str. — Iz. Nausietas, 917 33rd St. — J. P. Budginas, 4549 S. Hermitage Ave. — M. Stulga, 4503 So. Wood St.
 Pittsburg:
 Vinc. Stacevičia, P. O. Box 120, McKees Rocks, Pa.
 Anglijoje, Londone:
 Jonas Naujokaitis, 10 Winter-ton St., Commercial Road, East London.
 So. Boston, Mass.:
 P. Mikalauskas, 127 Granite st.

A. HOLDERMANO
 112 N. Main St., Shenandoah, Pa. už Keithan'o keptuvės, geriausias vieta Shenandoryje pirkti LAIK RODELIUS, laikrodžius, azbluonius žiedus ir visokių brangumynus, teipogisenu pataisyti. Kiek vienas daiktas yra gvarantuojamus.

Dr. W. J. WINTERS
 Daktaras ir Chirurgas
 pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical Collegioje su pagarbą. Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterų ligas.
 OFISAS : 110 W. Oak st. netoli S. Jardin st., SHENANDOAH, PA

Nandokites.
 Neseniai išėjo iš po spaudos didelė, 240 pusl., knyga „Radlia ir išplėtojimas Katalikų Tikėjimo“.
 Joje aprašyta pirmųjų amžių katalikai, jų skaitlasis augimas nežilūrint smarkiame persekiojimu balsausiems kankinimams kalėjimuose ir skaudžios mirties per suduginimą, virimą aliejuje, per alkanų bestijų sudraskimą, galvos nukirtimą ir net ant kryžiaus nukryžiavimą. Aprašymas patraukia pirmuoju amžiumi ir baigiasi ketvirtuoju.
 Kieviens katalikas privalėtų turėti tą knygą ir skaityti ją ne sykį ir ne du, bet kasdien nors po kelis lapus, idant prisizūrėtės pirmųjų katalikų tvirtam tikėjimu, savąjį sudrūrintų.
 Knygos kaina su pristatimu į namus tik \$1.00.
 Norintieji įgyti tą knygą teadresuoja:
 Rev. A. Milukas, Shenandoah, Pa.

Namie muszu tyvulin.
 Mėsa yra geriausia. Tokią mėsą parduoda az savo buczernoje. Višada kuo azviausia ir geriausia. Kuris pas mane dar nebuvote, pas meginkite, o žiaun, kad liksite ma no kostimierais.
KAULAS CZERNECKAS
 6 Centre St., Shenandoah, Pa.

Visoje kietųjų anglių apielinkėje geriausia ir saugiausia banko pinigams pasidėti tasi

LIETUVIŲ BANKA
Merchants Banking Trust Company
 Mahanoy City, Pa.
 Kapitalas \$125,000 Pervirszalis \$30,000
 Moka 2 procentus nuo padėtų pinigų. Tarpu bankos direktorių randasi trys lietuviai: Kun. S. Pautienius, p. A. Daniševičia ir p. V. Rinkevičia.
 Bankoje dirba lietuviai, susikalbantis lietuviškai, lenkiškai ir slavokiškai.
 D. M. GRAHAM, Prezid. CHAS. C. BURCHILL, 1-mas Vice-prez.
 Kun. S. PAUTIENIUS, 2-tras Vice-prezidentas.
 CHAS. L. ADAM, Sekretorius. JOHN J. MEYER, Išdalinikas.

Duodu žinoti visomenei, kad aš uždeju
Didele Knygu Krautuve
 teipogi Szkaplieru, Razančiu ir visokių religijisku daiktu.

Parduoda dēl perkupčių ir po vieną. Pas mane visokių knygu yra prikrauta, kokių tik kur randasi lietuviškoji kalboji ir lenkiškoji, tik prieš tikėjimą nėra.
 Teipogi užlaikan TRAJANKA, geriausia ant viso Ameriko prekę su pristatimu į namus už svarą 1 dol., o kas daugiau ims, tai dideli procenta nuvažintą gaus.
 Teipogi parduoda PAPIEROS gramotoms rašyti, su kuopni kiausiomis kvietkomis, paviečiauooms ir dainelėms; prekę už vieną tuziną 25c., 6 tu už 1 dol. 1.000 už \$8.60.
 Teipogi užrašinėju „ZVAIGZDE“ ir duoda gerą dovaną kanziraso „Zvaigždė“ ant meto ir nūmoka 2 dol., gausa knygu vertės 1 dol. kokių nori pasitrinti uždyką, o ypač gausa knygų vertės 1 dol. kokių nori pasitrinti uždyką, o ypač gausa knygų vertės 1 dol. kokių nori pasitrinti uždyką, o ypač gausa knygų vertės 1 dol.
 Maloniai prašau visus brolius ir seseris kam ko reikia po mane stieluoti; viską greitai apturėsi; pinigūs siųskit per money order arba registravotoj gramotoj, arba patinėmis markeimis.
 Visų senas pažįstamas
POVILAS MIKALAUSKAS
 127 Granite Str., So. Boston, Mass.

Bischoff's Banking House
 Uždėta 1848 m. (BANKA BISCHOFFO) Uždėta 1848 m.
 237 BROADWAY IR 4 PARK PLACE, NEW YORK, N. Y.

BISCHOFF'S BANKING HOUSE

Finigus siunčiame į seną tyvyn kuostaankžiausiai, pagal dieninio kurso, su kiekvienu iš New Yorko išplaukiančiu greitaviru, teip juo 12 dienu krajoj priimti loka.
 Pinigus išmainome vią kraują sviesto pagal dieninio kurso, ilankoje savo viasios laikome daug pinigų dėl išmainymo.
 Pinigus primame ant knygučių ir duodam procentų.
 Šipkortės išsiunčiame ant geriausių geriausių dėl atkeltavino iš Europos, nesuldykiamas, ir prikūfų šipkortės duodame žinų, kada jo pasielierus pribur ir ant katro laivo.
 Šipkortės parduodame ant geriausių geriausių dėl parvažiavimo į Europą ir pristatome pasielierus ant laivo udyky, o kas pas mane parąsą, pranešamas apie savo atkeltavimą ir paduos alkini dienų ir adygu, kuriauo gėli, alia arba bota iš vietas Brodinos, tada siugime savo pasuolintį ant pasitikimo, o tokiu būdu apsiugos nuo gabų apgavikų.
 Pašportus pastorojame dėl keliaujančių į krajoj.
 Daviernasie padarome pigiai ir kitas visas rajentalikas popierus už lomą prepi. Sukolektavimus dalių atliakme kuostelogausiai.

Per laiška ar asabiškai stalsaukite ant šito antrodo:
Bischoff's Banking House, 237 Broadway ir 4 Park Place, New York.
 Nedėlijoje Banka azverta nuo 10 iki 13 adynal, Subatoje iki 8 vakaro.

Geriausia Dovana.
 Kas nori padaryti ger dovaną savo giminėms, tenusiperka „Pamoksius be Kunigo“ graziuos aparuose tik už \$1.25.
 Adresuokite: Rev. A. Milukas, Shenandoah, Pa.

Adomas Bujauckas
 Geriausias kriaučius dviejose miestuose.
 Kas nori turėti grazius siutus, prašau pas mane užsielstiuoti.
 40 East Centre St. 16 E. 5th St. Shenandoah, Pa. Mt. Carmel, Pa.

J. MIELDAZIS
 Kriaučius
 22 S. Main st. Shenandoah, Pa.

OVERKOZIUS ir ZIEMINIUS siutus pasiva juikiausiai ir pagal naujausios nados.
 SZIPKORTES į ir iz Liecuvos, pigiausiai ir ant geriausių la vų.
 PINIGUS siunčia saugiai, greitai ir pigiai.

Pigi, o labai naudinga dovana!
 Lietuviai katalikai! Jeigu norite duoti savo giminėms ir pažįstamiems, gyvenantiems Lietuvoje tikrai malonią, pigią ir naudingą dovaną, tai pasizgindikite jiems gražiausią lietuvišką laikraštį
„ŠALTINIS“
 „ŠALTINIS“ yra tikrai katalikiškas laikraštis.
 „ŠALTINIS“ rūpinasi apviešiti lietuvius ir pakelti jųją medžiagik būvį.
 „ŠALTINIS“ suteikia kas savaitę daug gražių ir pamokiančių skaitymų ir įvairių įvairiausių žinų iš Lietuvos ir viso pasaulio.
 „ŠALTINIS“ rūpiasi suteikti apšalin žinų apie brolius lietuvius Amerikoje esančius.
 „ŠALTINIS“ yra vieni vienai laikraštis su paveikslėliais — Ilustracijomis.
 „ŠALTINIS“ yra tikrai gražus laikraštis.
 „ŠALTINIS“ duoda kas savaitę labai gražų pamokiančių priūd vaikams.
 „ŠALTINIS“ yra pigus laikraštis, nes visoms metams su pristatimu į namus tiktai 4 rubliai arba 2 doleriai temokama.
 Talsi lietuviai — katalikai, jeigu norite prisidėti prie pakilimo šv. tikėjimo Lietuvoje, jeigu norite tikrai apviešiti savo gimines ir pažįstamus, gyvenančius Lietuvoje, jeigu trokštate savo mylimoms apimoms, toll-toll nuo jųją gyvenančioms suteikti kas savaitę tikrai malonią, pigią ir naudingą dovaną, tai pasizgindikite užrašyti jiems laikraštį
„ŠALTINIS“
 „ŠALTINIO“ kaina Lietuvoje metams 4 rubliai, arba 2 doleriai, pusei metų 2 rubliai arba 1 doleris, 3 mėnesiams 1 rublis arba pusė dolerio. Kas užrašys 10 egzempliorių, vienuakiltąjį gaus dovanai!
 Nuo Naujųjų 1907 metų įvedame „ŠALTINI“ skyrius, kuriame bus talpinamos liemeniškių Lietuvos dabartinįjį volkeją pavasklės. Talsi „ŠALTINIS“ būvį labai naudingas ir Amerikoje turėti.
 Siunčiant į Ameriką „ŠALTINI“ metams 5 rubliai arba pusė dolerio metams. Pinigus ir adresu siųsti šiuo adresu:
„ŠALTINIS“
 Seinai, Suvalku gub.

: KOKLUSZAS :

Kiekvienam name, kur yra kōdikis, gimdytojai privalo susipažinti su ženkliais, apsieirkeimais ir gydymu toa pavojingios ligos. Mūsų šimmetinyj Kalendarioj turi noriatems prisūnčiame dovanai, telpa aprašymas šios ir dangei kitų ligų, teipgi kaip jas gydyti. — Kiekvėns atsūkiuoms kokiūšio ir t. p. paeina tankiausiai nuo „persalimo“, kōdikis hōna nepakainas, gausa karštingē kosulij ir čiudėjimā. Jei pamatysit pirmus apsieirkimus kokiūšio ar tam panašios ligos, tuojaus prdēkit duoti.

SEVEROS BALSAMAS PLAUCZIAMS

Šitie vaistai sustiprina organizmā, o bōdai gydymo, paduoti mūsų kalendarioje, padeda mūsų vaistams kovoti prieš tą pavojingā ligā. BOKUTE SEVERO BALSAMO PLAUCZIAMS TURETU VISADOS BUTI PO RANKA KIEKVIENAM NAME, KUR TIK YRA VAIKAI. Dvejojpo didumo: 25c. ir 50c.

CZIAUDULYS

tankiausiai būna pirmu ženklu persalimo. Jei turite kosulij, tai galite būti užtikrinti, kad sēdėtote kur ant traukiančio oro arba kur kitur persalote. Pirmutiniu daiktu, kuris reikėtų padaryti pamačius persalimą, yra tai paėmimas pagal nurodymā

SEVEROS TABLETAI
 prieš persalimą

Pigu. Lengvas nešioti prie saavę. Lengvas vartojimui. Geritas gydyme. Nepaliekiantis blogų pasekmių. Išgydo persalimą. Kaina 25c.

VIŠOSE APT.EKOSE MEDICINISZKOS RODOŠ UZDYKA

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Apgarsinimas.

Visokių mašinu, draugystima kukardų, visokių pebedžių su vardu ir praveda galit gauti geriausiai ir pigiausiai nupirkti pas

R. H. MORGAN.
 13 N. Main St., SHENANDOAH, PA

Jei kam prirreiktu

kur važiuoti su šermentais, veselijā, kraustytis ar anglij parvežti, samdykite arkliaus nu V. Levanavičiaus. Numirėlius laidoja su didžiausia išklime.

V. LEVANAVICIUS
 818 N. Jardin St. Shenandoah, Pa.

Nebetina Proga
 Vaikams prie mizijų sukniogeriausio KASMIRO, su putkuru pamuzalu, uz Kamkos 75c, \$1.00 1.75. Ploszeziis \$16.00 ir daugiau. Kunigizskos kosius \$120.00 ir augsezzius. Gera visa eile drapsu uz \$18.00 extra gėra \$20.00 augze izi.

Bobbe Bros & CO. 34 Barkley st., New York

KAZ. RADZEVICZIA
 121 E. Centre St. Shenandoah, Pa.
 tuojaus salia Lehigh Valley dy po. Visokių arielkų ir alaudidelis zopostas, teipgi ir alaudis Europos visokių vynu, cigaru ir visokių valgių ir oisterių Pakeleivingi gali gauti namų ir prieteliskā rodā vaknyne.
 Teipgi parduoda šipkortes ant visų linijų ir siuciu pinigūs ir visas dalis sviesto pigiausiai ir saugiai.

OFISAS DEL SZIFKORCIU IR PINGU LEDIMO.

Šipkortės parduoda ant geriausių kelių marionis. Norinti pirkti šipkortes, atsiųskite pigi pas mane, nūkur negaunsi gerėms rodos ir nepirsite šipkortę pigiau. Pinigus leidžia ir visa dalis sviesto. Padarau daviernas del laukų pardavimo arba dalių atsimeimo dilerio arba kitoj sviesto dalij. Norėdami pomertines siūlimi arba rasti pervėrti ant kitos kalbos, at šią visą padaryti geriausiai ir pigiausiai.

SQUIRE SIMON A. RAMONANIS
 108 East Centre Street, Shenandoah, Pa.